

Knjiga o Jovu

Prolog

¹ U zemlji Uz je živeo čovek po imenu Jov. Bio je bez mane, čovek pravedan i bogobožan koji se klonio zla.

² Rodilo mu se sedam sinova i tri ćerke.

³ Imao je posed od sedam hiljada ovaca, tri hiljade kamila, pet stotina pari volova, pet stotina magarica i jako mnogo slugu. Bio je imućniji od svakoga na istoku.

⁴ Elem, njegovi su sinovi odlazili na kućne gozbe koje su priređivali, svaki od njih u svoj dan. Slali su pozive svojim trima sestrama da sa njima piju i jedu.

⁵ A kada bi se izređali dani gozbe, Jov je slao po njih da ih posveti. Ustajao bi rano ujutro i prinosio svespalnice za svakog od njih. Naime, govorio je Jov: „Možda su deca sagrešila i u svom srcu proklela Boga.“ I Jov je to radio svakog dana.

⁶ Tek, jednog su dana Božiji sinovi došli i stali pred Gospoda, a među njih je došao i Satana.

⁷ I Gospod reče Satani: „Odakle dolaziš?“

Satana odgovori Gospodu rečima: „Prolazio sam zemljom i obilazio sam je.“

⁸ Gospod reče Satani: „A jesi li uočio Jova, slugu moga, jer na zemlji nema čoveka koji je poput njega bez mane, pravedan, bogobožan i koji se kloni zla?“

⁹ Satana je odgovorio Gospodu rečima: „Uzalud li se Jov Boga boji?!

¹⁰ Zar ti nisi ogradio njega i kuću njegovu i sve što poseduje unaokolo? Blagoslovio si delo njegovih ruku i njegov se posed proširio po zemlji.

¹¹ Ali pruži ruku svoju i dirni mu u sve to što ima – neće li te u lice prokleti!“

¹² Gospod je uzvratio Satani: „Dobro, sve što ima u tvojim je rukama. Samo njega rukom ne dotiči.“

Tada je Satana otišao iz Božijeg prisustva.

¹³ Tako su jednog dana Jovovi sinovi i njegove ćerke jeli i pili vino u kući svog brata prvenca.

¹⁴ Tada je Jovu došao glasnik i poručio: „Znaš, dok su volovi orali i magarice pasle kraj njih,

¹⁵ banuli su Saveji i oteli ih! Sluge su pobili oštricom mača, samo sam ja jedini pobegao da ti javim!“

¹⁶ I dok je ovaj još govorio, došao je drugi s rečima: „Od Boga se vatra sručila s nebesa! Spalila je ovce i progutala sluge, samo sam ja jedini pobegao da ti javim!“

¹⁷ I dok je ovaj još govorio, došao je drugi s rečima: „Haldejci svrstani u tri čete su izvršili prepad na kamile! Oteli su ih, sluge su pobili oštricom mača i samo sam ja jedini pobegao da ti javim!“

¹⁸ I dok je ovaj još govorio, došao je drugi s rečima: „Tvoji sinovi i tvoje ćerke su jeli i pili vino u kući svog brata prvenca.

¹⁹ I gle, strahovit je vetar dunuo iz pravca pustinje! Udario je na četiri ugla kuće koja se srušila na decu i oni su izginuli! Samo sam ja jedini pobegao da ti javim!“

²⁰ Jov je tada ustao i pocepao svoju odeću. Obrijao je svoju glavu, bacio se na tlo i poklonio.

²¹ Rekao je:

„Go sam izašao iz utrobe majke svoje
i go ću da se vratim tamo!

Gospod je dao – Gospod je uzeo!

Blagosloveno neka je ime Gospodnje!“

²² Tako Jov u svemu ovome nije sagrašio i nije optužio Boga.

2

¹ Ponovo je došao dan kada su sinovi Božiji došli i stali pred Gospoda, a među njih je došao i Satana i stao pred Gospoda.

² I Gospod reče Satani: „Odakle dolaziš?“

Satana odgovori Gospodu rečima: „Prolazio sam zemljom i obilazio je.“

³ Gospod reče Satani: „A jesi li uočio Jova, slugu moga, jer na zemlji nema čoveka koji je poput njega bez mane, pravedan, bogobojazan i koji se kloni zla? I još se drži svoje čestitosti, premda si me naveo protiv njega da ga bezrazložno ojadim!“

⁴ A Satana odgovori Gospodu rečima: „Kožu za kožu, sve što ima daće čovek za svoj život!“

⁵ Ali pruži ruku svoju i takni mu kost i meso – neće li te u lice prokleti!“

⁶ Gospod je uzvratio Satani: „Dobro, evo ti ga u ruke tvoje, ali mu ipak život sačuvaj.“

⁷ Satana je tada otišao iz Gospodnje prisutnosti i od tabana do temena udario Jova odvratnim čirevima.

⁸ On je uzeo parče crepa i njime se češao dok je sedeo u pepelu.

⁹ Tada mu je žena rekla: „Ti li se još držiš svoje čestitosti? Prokuni Boga, pa umri!“

¹⁰ A on joj uzvрати: „Brbljaš ko da uma nemaš! Prihvatamo dobro od Boga, a zlo da ne prihvatamo?“

I u svemu ovome Jov nije sagrešio svojim usnama.

¹¹ Elem, trojica Jovovih prijatelja su čuli za ovo zlo koje ga je snašlo, pa je svaki od njih stigao iz svog mesta: Elifas iz Temana, Vildad iz Suša i Sofar iz Namata. Našli su se po dogovoru i zajedno došli da žale sa njim i teše ga.

¹² Opazili su ga izdaleka, ali ga nisu prepoznali. Onda su zakukali i zaridali, a svaki je pocepao svoju odeću. Posipali su se po svojim glavama prašinom bacajući je u vis.

¹³ Sedam dana i sedam noći su sedeli sa njim. Ni reči mu nisu rekli, jer su videli da je njegova patnja bila ogromna.

3

Jovova žalopojka

¹ Onda je Jov progovorio proklinjući dan svog rođenja.

² Rekao je:

³ „Nek nestane dana u kome sam rođen
i noći kada je rečeno: 'Začelo se muško!'”

⁴ U tamu neka se okrene taj dan.
Ne mario Bog odozgo za njega
i svetlost ga nikada ne obasjala.

⁵ Zgrabili ga noć i tama najgušća,
oblak ga prekrrio

- i sve ga pomrčine dnevne prestravile!
- ⁶ Nek noć onu tama proguta,
nek ne bude pridodana danima godišnjim,
nek ne bude ubrojana mesecima!
- ⁷ Evo, noć ta jalova nek bude,
povik sreće ne ušao u nju!
- ⁸ Prokleli je oni koji dan proklinju,
što su voljni levijatana da bude.
- ⁹ Neka zgasnu zvezde svitanja njenoga,
čekajući zoru neka je ne dočeka,
ne videla pogled praskozorja;
- ¹⁰ jer mi nije zatvorila vrata od majčinog krila
i sakrila nije muku od očiju mojih.
- ¹¹ Zašto nisam umro u utrobi
i skončao iz stomaka kad sam izašao?!
- ¹² Zašto su me prihvatila kolena
i zašto grudi koje sam sisao?
- ¹³ Jer ja bih sada spokojno ležao,
spavao bih i u miru bio
- ¹⁴ s carevima i zemaljskim savetnicima,
sa onima što su sebi obnovili razvaline;
- ¹⁵ s knezovima što imaju zlata,
što su srebrom kuće svoje ispunili.
- ¹⁶ Ili zašto nisam bio mrtvorodenče zamotano,
ili poput dojenčadi, što svetla videla nisu?!
- ¹⁷ Tamo zlobnici prestaju sa zlobom,
tamo počivaju iznureni.
- ¹⁸ Zatvorenici su zajedno spokojni
i ne čuju povik tlačiteljev.
- ¹⁹ Tamo su i veliki i mali,
a rob se oslobodio gospodara svoga.

- 20 Zašto se stradalniku daje svetlo
i život ljudima ogorčene duše;
21 onima što za smrti žude, a nje nema,
i traže je više nego blago zakopano;
22 onima koji se bezmerno raduju i likuju
jer su grob pronašli;
23 čoveku čiji je put sakriven
i koga je Bog odasvud zagradio?
24 Mome jelu prethodi ječanje moje
i moj se vapaj ko voda izliva.
25 Jer me snađe čeg' sam se bojao,
sustiglo me od čeg' sam strepeo!
26 Nemam mira, nemam olakšanja,
nemam počivanja, muka me sustiže.“

4

Elifas

- 1 Tada je Elifas iz Temana uzvratilo ovako:
2 „Hoćeš li imati strpljenja da ti neko odgovori?
Ali ko bi se mogao uzdržati od reči?!
- 3 Eto, poučavao si mnoge
i ruke klonule si snažio.
4 Posrnulog su tvoje reči podizale
i kolena si klecava jačao.
5 A sad, kada je tebe snašlo,
postao si nestrpljiv;
kad se tebe taklo,
ti si preneražen.
6 Nije li bogobožnost tvoja pouzdanje tvoje,
a čestitost puteva tvojih nada tvoja?
- 7 Molim te, seti se: ko je nevin postradao?
Gde su to pravednici satrveni bili?

- 8 Koliko sam ja video, oni koji oru nepravdu
i nevolju seju, baš to i žanju.
- 9 Oni ginu od Božijeg daha,
iščezavaju od duha gneva njegovoga.
- 10 Rika lava, lavlje urlikanje
i zubi lavića se lome.
- 11 Lav skapava bez plena
i lavići se gube.
- 12 Znaš, k meni je potajno doprla reč,
o tom mi je uho šapat uhvatilo;
- 13 u nemirnim mislima, u viđenjima noćnim,
kad ljude ophrva duboki san;
- 14 strah i trepet su me spopali
i od njih mi kosti zazvečашe.
- 15 Tek, duh mi je prešao preko lica
i dlake na telu su mi se naježile!
- 16 I on stade,
ali mu nisam razaznao lik.
Bio mi je neki oblik pred očima
i čuo sam glas koji šapuće:
- 17 'Zar smrtnik može da bude pravedniji od Boga?
Zar je čovek čistiji od Sazdatelja svoga?
- 18 Pa on se ni u sluge svoje ne pouzdaje
i anđelima svojim on nalazi manu,
- 19 a kamoli onima što žive u nabijačama,
što im je temelj u prašini
i koje smrskaju ko moljca.
- 20 Satiru ih u komade od jutra do sutra,
zauvek iščezavaju i niko ne mari.
- 21 Nije li uže njihovog šatora iščupano?
Pomreće bez mudrosti.'

5

- ¹ Hajde, pozivaj! Ko će ti se odazvati?
Kome od svetih ćeš da se okreneš?
- ² Bezumnika ubija bezumlje,
a lakovernog satire zavist.
- ³ Lično sam video bezumnika kako se odomaćuje
i odmah sam prokleo njegovo gazdinstvo.
- ⁴ Jer, deca su mu daleko od sigurnosti,
ginu na vratima, a nema ko da ih izbavi.
- ⁵ Letinu njegovu jede ko je gladan,
kupi je čak i ispod trnja,
dok žedan vreba na njihovo blago.
- ⁶ Jer šteta ne izlazi iz prašine
i iz zemlje ne niče nevolja;
- ⁷ već se čovek rađa za nevolju
ko što u vis vrcaju varnice.
- ⁸ Ali ja bih da Boga tražim
i Bogu svoj slučaj da iznesem;
- ⁹ njemu, što velike stvari čini,
neistraživo mnoštvo čudesa njegovih;
- ¹⁰ njemu, koji daje kišu zemlji
i koji šalje vodu poljima;
- ¹¹ njemu, koji ponižene na visinu stavlja
i žalosne na sigurno diže;
- ¹² njemu, koji mrsi naume lukavih
i ne daje da im ruke s uspehom posluju.
- ¹³ Bog nadmudruje mudre njihovim lukavstvom,
sunovraćuje savet prepredenih
- ¹⁴ koji usred dana pomrčinu sreću
i u podne pipaju ko noću.
- ¹⁵ Da, Bog spasava od mača iz njihovih usta
i siromaha iz ruku jakoga!

- 16 Tad ubogi zadobija nadu,
a nepravda zatvara usta svoja.
- 17 O, kako je blagosloven čovek koga Bog preko-
reva!
Zato ne preziri opomenu Svemoćnoga.
- 18 Jer on i rani i zavije;
on udara, ali ruke njegove leče.
- 19 Od šest će te nevolja spasti,
a i u sedmoj zlo te se neće dotaći.
- 20 U gladi će te spasti, od smrti
i od snage mača u ratu.
- 21 Sakriven ćeš biti od šibe jezika
i nećeš strepeti od propasti kad stigne.
- 22 Smejaćeš se razaranju i gladi
i nećeš strepeti od zemaljskih zveri,
- 23 jer ćeš biti u savezu s kamenjem po polju
i zemaljske će zveri biti u miru sa tobom.
- 24 Videćeš da si siguran u šatoru svome,
obilazićeš imanje svoje i ništa mu zafaliti neće.
- 25 Videćeš da će ti deca biti brojna,
da je tvojih naslednika kao trave po zemlji.
- 26 Jedar ćeš otići u grob,
kao što se u pravo vreme sakuplja snop žita.
- 27 Eto, to smo proučili. To je tako.
A ti si čuo, pa primeni to na sebe!“

6

Jov

- ¹ A Jov je odgovorio ovim rečima:
² „O, kad bi se tuga moja izmeriti mogla
na terazijama, sa svom nesrećom mojom!

- ³ Od peska morskog bila bi teža
i zato su reči moje nepromišljene.
- ⁴ Evo, strele su Svemoćnoga u meni
i njihov otrov duh moj ispija.
Božiji su se užasi postrojili protiv mene.
- ⁵ Njače li divlji magarac kraj ispaše?
Muče li vo pokraj hrane svoje?
- ⁶ Jede li se neosoljeno jelo?
Ukusno li je belance jajeta?
- ⁷ Ni da taknem tako nešto nisam hteo,
a sad mi se hrana moja ogadila.
- ⁸ Eh, kad bi se ispunila moja molba
i dao mi Bog čemu se nadam!
- ⁹ Kad bi hteo Bog da me skrši,
da zamahne rukom svojom i sreže me!
- ¹⁰ I dalje bi za mene to uteha bila,
skakao bih veselo i u mucu kojoj nema
olakšanja,
jer nisam prećutao reči Svetoga.
- ¹¹ A u čemu je to moja snaga da bih istrajao?
I kakav je to moj kraj, pa da mi se duša strpi?
- ¹² Jesam li snažan kao što je kamen snažan?
Da nije moje telo od bronzе?
- ¹³ Nije li svaka snaga u meni nestala?
Iz mene je istrgnut svaki napredak.
- ¹⁴ Ko uskraćuje milost očajniku, prijatelju svome,
odbacio je strah od Svemoćnoga.*

* **6:14** Izvorni jezik je ovde nedokučiv, pa ovaj stih može da se prevede i ovako: *Očajniku je potrebna odanost njegovog prijatelja makar da je zaboravio bogobožnost.*

- 15 A moja su me braća izneverila kao potok nepos-
tojan,
ko potoci suvih korita
16 mutnih od leda,
na kojima se sneg krije.
17 Kada se istope, oni nestanu.
Kada je toplo, oni ispare sa svog mesta.
18 Vijugaju staze njihovih tokova,
odlaze u pustaru i nestaju.
19 Pogledom ih traže karavani Teme
i putnici iz Save željno ih pogledaju.
20 I posramili su se, jer su se pouzdali,
došli su do njih i razočarali se.
21 A sada ste vi za mene takvi – nikakvi –
videli ste užas i prepali se!
22 Da li sam vama rekao: 'Dajte!
Od svoga imanja dajte otkup za mene;
23 izbavite me iz ruku zlotvora,
otkupite me iz ruku okrutnih?!'

24 Naučite me, pa ću da začutim.
Objasnite mi šta sam sgrešio.
25 Kako su bolne reči prikladne!
Ali koga to vaš prekor prekoreva?
26 Jel' mislite reči da prekorite
i vetar očajnikovih žalopojki?
27 Pa vi biste i siroče oborili
i pogađali se za prijatelja svoga!

28 Zato budite voljni da me pogledate,
da li ću vas lagati u lice.
29 Molim vas, okanite se,
nek ne bude nepravde! Prođite se,

pravednost je moja još uvek ovde!
30 Ima li nepravde na jeziku mome?
Zar usta moja ne prepoznaju zlo?

7

- 1 Ne kuluči li ljudski rod na zemlji
i nisu li mu dani kao dani najamnikovi?
2 Kao sluga što uzdiše za hladom
i kao najamnik što čezne za nadnicom svojom,
3 tako su i meni dodeljeni meseci besmisla,
tegobne su mi noći određene.
4 Ako legnem, kažem: 'Kad ću da ustanem?'
Oduži se noć, dodija mi
i prevrćem se do zore.
5 Telo mi se u crve i skoreno blato obuklo,
koža mi je krastava i gnojna.
6 Dani moji prohujaše brže nego tkanje na razboju,
do kraja se odmotala nada.
7 Priseti se da mi je život dašak,
da mi oči više neće gledati dobra!
8 Više me neće gledati oko koje me je gledalo.
Tvoje će me oči potražiti
ali mene više biti neće.
9 Kao što se oblak raspline, nestane,
tako se ne diže onaj što u Svet mrtvih* siđe;
10 ne vraća se više kući svojoj,
zavičaj ga njegov više ne poznaje.
11 Tako ni ja neću više da zatvaram usta svoja.

* 7:9 U izvornom tekstu *Šeol*, ili *podzemlje*, gde prebivaju duše umrlih.

- Zavapiću u teskobi duha svoga,
jadaću se u čemeru duše svoje.
- 12 Šta sam ja to – more ili morska neman –
da si stražu oko mene postavio?!
- 13 Jer kad kažem: 'Postelja će moja da uteši mene,
moj će ležaj da olakša žalopojke moje',
- 14 ti snovima tad me plašiš,
prestravljuješ viđenjima;
- 15 pa su mi i vešala draža
i smrt više nego život.
- 16 Smučilo mi se!
Pa neću ja doveka da živim!
Prođi me se, jer su dašak dani moji!
- 17 Pa šta je čovek da ga tako uzdižeš,
da ti je za srce prirastao;
- 18 da se baviš njime iz jutra u jutro,
da ga svakog trena iskušavaš?
- 19 Dokle?! Nećeš li da skreneš svoj pogled sa mene?
Nećeš li me pustiti nasamo, dok pljuvačku ja
svoju progutam?
- 20 Sve i da sam sagrešio,
šta sam tebi učinio, o, čuvaru ljudi?!
- Zašto si me sebi ko metu stavio,
pa sam ti postao teret?
- 21 Što mi ne bi prestup oprostio
i krivicu moju mimoišao?
- Jer, ja ću leći u prašinu,
pa kad me potražiš –
mene više biti neće.“

- ¹ A Vildad iz Suša je odgovorio ovim rečima:
² „Dokle ćeš o tome da pričaš
i dokle će reči tvojih usta biti vihor?
³ Zar Bog izvrće pravdu?
Izvrće li Svemoćni pravednost?
⁴ Ako su mu tvoja deca sagrešila,
on ih je prepustio njihovim gresima!
⁵ Ali ako potražiš Boga
i Svemoćnoga preklinješ za milost;
⁶ ako budeš čist i pravedan,
on će bdeti nad tobom
i obnoviće tvoje pravedno boravište.
⁷ Neznatni su bili počeci tvoji,
a budućnost tvoja procvetaće silno.
- ⁸ Hajde, pitaj naraštaj predašnji
i istraži saznanja njihovih predaka.
⁹ Jer, mi smo od juče, ne znamo ništa,
sena su naši zemaljski dani.
¹⁰ Zar te neće poučiti,
reći ti iz srca svoga i izneti pouke?
¹¹ Raste li papirus mimo močvare?
Raste li trska mimo voda?
¹² Dok je još u cvatu i neposečena,
već se suši pre ostalih trava.
¹³ E, takve su staze onih što Boga zaboravljaju,
tako se ruši nada bezbožnička;
¹⁴ onoga čije se pouzdanje kida
i koji se oslanja na kuću od paučine;
¹⁵ Elem, osloni li se na kuću svoju –
neće stajati;
prihvati li je se –
neće se držati.

- 16 On je kao jedra biljka na suncu,
čije se mladice pružaju izvan vrta;
17 korenje mu se nad kamenjarem prepliće
i u kršu traži mesta.
18 Ali, ako se iskoreni sa svog mesta,
ono će ga se odreći: 'Videlo te nikad nisam!'
19 Eto, to ti je radost njegovog puta,
a već neko drugi niče iz tla.
- 20 Gle, Bog ne odbacuje čoveka bez mane,
ali i ne prihvata zlotvora za ruku.
21 Štaviše, smehom će ispuniti usta tvoja
i usne tvoje klicanjem!
22 Stidom će se zagrnuti oni koji te mrze,
a šator zlikovaca će nestati.“

9

Jov

- 1 A Jov je odgovorio ovim rečima:
2 „Zaista, ja znam da je tako,
jer kako da se čovek opravda pred Bogom?
3 Ako bi neko hteo da se spori sa njim,
ne bi mogao da mu odgovori jednu od hiljadu.
4 On je mudrog srca i svemoguć,
pa ko da mu prkosi i ostane čitav?
5 On pomera gore da one to i ne znaju,
prevrće ih u jarosti svojoj.
6 On potresa zemlju iz osnova njenih,
pa stubovi njeni drhte.
7 On zapovedi suncu i ono ne sija,
nad zvezdama pečat stavlja.
8 Samo on je taj što nebesa razastire
i maršira po morskim talasima.

- ⁹ On je načinio Medveda, Orion,
Vlašiće i južna sazvežđa.
- ¹⁰ On čini velike stvari,
neistraživo je mnoštvo čudesa *njegovih*.
- ¹¹ Gle! Pored mene on prolazi, a ja ga ne vidim.
On prolazi, a ja ga ne opažam.
- ¹² Vidi – on otima i ko da ga spreči?
Ko će da mu kaže: 'A šta to radiš?'
- ¹³ Bog ne odvraća svoj gnev,
pod njim su prostrti pomoćnici čudovišta Rave.
- ¹⁴ A šta bih ja još mogao da mu uzvratim?
Koje reči da odaberem protiv njega?
- ¹⁵ Čak i da sam nevin, pravdati se neću,
sudiju ću svoga za milost da molim.
- ¹⁶ Ako ga zazovem i on mi se javi,
neću verovati da je mom vapaju poklonio
pažnju.
- ¹⁷ Jer on me lomi u oluji,
bez povoda zadaje mi mnoge rane.
- ¹⁸ Ne pušta mi da dođem do daha
jer me je gorkim jadima nalio.
- ¹⁹ Ako je do sile, nesumnjivo on je silan;
ali ako je do pravde, ko će da me brani?
- ²⁰ Sve i da se pravdam,
moja će me usta proglasiti krivim;
osudiće me i da sam bez mane.
- ²¹ I da sam bez mane, samog sebe ne poznajem
i svoj život ja prezirem.
- ²² Sve je to jedno te isto. Zato kažem:
'I onog bez mane i onog zloga,
Bog će da dokrajči.'

- 23 Ako bi bič nenadano ubijao,
on bi se rugao očaju nedužnih.
- 24 Zemlja je predana u ruke zlikovca,
a on zatvara oči njenim sudijama.
Jer, ako nije on, ko je onda?
- 25 Moji dani protrčase brže nego glasnik brzi;
utekoše, dobra ne videše;
- 26 Skliznuli su ko brodovi trske,
sručili se poput lešinara na lešinu.
- 27 Ako bih kazao: 'Zaboravljam žalopojku svoju,
menjam izraz svoga lica i biću veseo'
- 28 opet bih strepeo u svim svojim jadima,
i znam da ti me opravdao ne bi.
- 29 Jer ako ću biti kriv,
zašto bih se uzalud trudio?
- 30 Sve da se i umijem snežnom vodom,
ruke svoje lužinom da sperem;
- 31 i tad bi me u glibavu jamu uronio
da sam gadan i odeći svojoj.
- 32 Nije on čovek poput mene, pa da mu uzvratim,
da zajedno dođemo na sud.
- 33 Među nama nema posrednika
što bi ruku svoju položio na nas obojicu;
- 34 ko bi žezlo Božije sa mene sklonio,
da me užas njegov ne užasne!
- 35 Tada bih govorio i ne bih ga se plašio.
Ali, sada nisam takav.

10

- ¹ Duši mi se život ogadio!

- Nad sobom ću žalopojkom zažaliti,
jadaću se u čemeru duše svoje.
- ² Bogu ću reći: 'Ne osuđuj me!
Objavi mi za šta me optužuješ
- ³ Zar ti je milo da tlačiš,
da odbaciš delo svojih ruku,
a da se smešiš nad naumom zlikovačkim?
- ⁴ Zar ti imaš oči čovekove,
pa da vidiš to što ljudi gledaju?
- ⁵ Jesu li ti dani smrtnikovi dani
i godine tvoje kao vek čoveka;
- ⁶ pa krivice moje ispituješ
i za grehom mojim tragaš?
- ⁷ A ti znaš da krivac nisam,
da iz tvoje ruke izbavljenja nema!
- ⁸ Uobličiš me tvoje ruke, sazdaše me,
a ti me proždireš.
- ⁹ Seti se, molim te,
da si me ko glinu stvorio,
pa zar ćeš u prašinu da me vratiš?
- ¹⁰ Nisi li me ko mleko izlio
i zgrušao poput sira?
- ¹¹ Nisi li me obukao u kožu i meso;
nisi li me izatkao kostima i venama?
- ¹² Dao si mi i život i milost,
svojim si staranjem duh mi očuvao.
- ¹³ Ali, sve ove stvari si sakrio u srcu svome,
i znam da je to bilo u tebi!
- ¹⁴ Ako bih i zgrešio, ti bi bdeo nada mnom;
ne bi me pomilovao zbog krivice moje.
- ¹⁵ Ako sam bio zlotvor, jao meni!

- Ako sam bio pravedan, glavu svoju uzdizao nisam.
Ali ja se davim u sramoti
i svestan sam bede svoje!
- ¹⁶ Uzdignem li se, kao lav me loviš
i ponovo na meni veličanstvo svoje pokazuješ.
- ¹⁷ Protiv mene nove svedoke dovodiš,
ljutiš se na mene sve više
i vojsku za vojskom protiv mene šalješ.
- ¹⁸ Zašto si me izvadio iz majčinog krila?
Da sam barem izdahnuo, da me oko ugledalo nije!
- ¹⁹ Bio bih kao da me nikad nije bilo,
od majčinog krila do groba bi me odneli.
- ²⁰ Zar moji dani nisu malobrojni?
Dosta više! Prođi me se,
daj mi da se malo razveselim;
- ²¹ pre nego odem u zemlju nepovrata,
noći i mraka najgušćeg;
- ²² u zemlju krajnje tame,
dubokog crnila i nereda,
gde je i svetlo kao potpuni mrak.”

11

Sofar

- ¹ A Sofar iz Namata je odgovorio ovim rečima:
- ² „Zar na mnoge reči odgovora nema
i hoće li pričalica postati pravedan?
- ³ Hoće li tvoje prazne priče učutkati ljude
i tvoje ruganje proći bez poniženja?
- ⁴ Eto, rekao si: 'Moja je pouka bez mane!
Ja sam nevin u tvojim očima!'

- 5 Ali kada bi Bog hteo da govori,
protiv tebe da otvori usta svoja;
- 6 da ti kaže tajne mudrosti –
mudrosti što ima dvostruko značenje –
saznao bi da Bog zaboravlja neke krivice
tvoje!
- 7 Da li možeš da dokučiš Božije dubine
i granice Svemoćnog možeš li da nađeš?
- 8 Od nebesa su više!
I šta tu da uradiš?
Dublje su od Sveta mrtvih!
I šta tu da dokučiš?
- 9 One su od zemlje duže
i merom su šire nego more.
- 10 Ako on dođe, pa zatvori ili okupi sudište,
ko u tome da ga spreči?
- 11 Jer, on poznaje ljudsku prolaznost,
vidi pokvarenost i s pažnjom je prati.
- 12 Ipak, šupljoglavac će mudar postati
kad magare divlje okoti čoveka!
- 13 Ako budeš srce svoje pripremio
i ruke svoje k njemu raširio;
- 14 a zlo ti se u rukama nađe – odbaci ga –
nek nepravda ne prebiva u šatoru tvome!
- 15 Tada ćeš bez stida da podigneš lice svoje,
čvrst ćeš biti, strahovati nećeš.
- 16 Zaboravićeš muku svoju,
pomišljaćeš na nju kao na lanjske snegove.
- 17 Svetliji od podneva život će ti biti,
a i kada noć nastupi, biće kao jutro.

- 18 Spokojan ćeš biti jer postoji nada!
Bićeš dobro zaštićen,
u spokojstvu spavaćeš.
19 Ležaćeš i niko te neće plašiti,
mnogi će ti se dodvoravati.
20 Zgasnuće oči zlikovačke,
utočište njihovo nestaće,
a nada jedina im je da izdahnu dušu.“

12

Jov

- 1 A Jov je odgovorio ovim rečima:
2 „Nesumnjivo, baš vi ste mi ljudi
s kojima će i mudrost da skonča!
3 Ali i ja imam pamet poput vaše,
ništa gori od vas nisam.
I ko još ne zna ove stvari?

4 Ja sam na podsmeh prijatelju svome,
ja, koji sam zazvao Boga i on mi se odazvao.
Na podsmeh je čovek pravedan,
čovek besprekoran.
5 'On je za propast i prezir' –
stav je bezbrižnoga –
'Gurnuti treba onoga
što mu noge posrću!
6 A u šatorima okrutnih je mir,
spokojni su oni što Boga izazivaju
i oni što u ruci svojoj boga svoga nose*.

7 Ali, molim te, pitaj životinje

* 12:6 Poslednji deo stiha može da se prevede i kao: *premda ih Bog u šaci drži.*

- i poučiće te;
i ptice na nebu
neka ti kažu!
- ⁸ Sa zemljom popričaj i poučiće te,
ribe u moru će ti kazivati.
- ⁹ Ko od njih još ne zna
da je ovo načinila Gospodnja ruka?
- ¹⁰ U njegovoj je ruci duša svega živog
i dah tela čovečanstva celog.
- ¹¹ Ne razazna je li uho reči
ko što nepce hranu proba?
- ¹² Ne dolazi li mudrost s godinama
i razboritost sa danima mnogim?
- ¹³ Sa Bogom su i mudrost i snaga,
njegovi su i savet i razboritost.
- ¹⁴ Gle, što on razgradi, niko ne sagrađi;
kad on čoveka zatvori i niko ga ne oslobodi.
- ¹⁵ Gle, on vode zadržava i one presuše;
on ih oslobađa i zemlja je izrovana.
- ¹⁶ Sa njim su snaga i pouzdana mudrost,
zavedeni i zavodnik su njegovi.
- ¹⁷ On bosonoge odvodi savetnike
i sluđuje sudije.
- ¹⁸ Careve on raspojasava,
kaišom im opasuje bedra.
- ¹⁹ On bosonoge odvodi sveštenike
i svrgava vlastodršce.
- ²⁰ Pouzdanim usne on zatvara,
pronickljiivost starcima odnosi.
- ²¹ Na plemiće on prezir izliva,
delijama kaiš otkopčava.
- ²² On iz mraka objavljuje nedokučive stvari,

- mrklu tamu iznosi na svetlo.
23 Narode on velikim čini i satire ih;
umnoži narode, pa ih rasprši.
24 On uzima razum starešinama naroda
zemaljskih,
čini da lutaju pustarom besputnom.
25 Oni u mraku pipaju, bez svetla,
a on čini da posrću ko pijanci.

13

- 1 Eto, oko je moje sve videlo,
uho je moje čulo i to razabralo.
2 I ja imam znanje poput vašeg
i nisam od vas gori.
3 Pa ipak bih Svemoćnom da govorim,
sa Bogom bih da se pravdam.
4 Ali vi smišljate neistine
i svi ste beskorisni lekari!
5 Kada biste sasvim začutili
možda biste i mudri postali!
6 Ja vas molim, saslušajte moje opravdanje
i tvrdnjama mojih usta pažnju poklonite.
7 Pa zar ćete Boga braniti nepravdom,
svedočiti radi njega obmanu?
8 Zar ćete ga pristrasno zastupati?
Za Boga ćete slučaj da vodite?
9 Dobro li će biti kad vas on ispita?
Zar ćete ga prevariti ko što neko vara čoveka?
10 A on će vas svakako prekoriti,
sve i da potajno budete pristrasni.
11 Zar vas neće preplašiti veličanstvo njegovo?
Neće li vas spopasti jeza od njega?
12 Stavovi su vaši puste doskočice,

odbrane su vaše odbrane zemljane.

- 13 Ne govorite mi više da bih i ja do reči došao,
pa neka me snađe šta god da me snađe!
- 14 Zašto bih sebe kidao zubima svojim
i glavu svoju u torbu stavljao?
- 15 Gle! Makar da me i ubije, nadaću se njemu;
još uvek bih pred njim puteve svoje branio.
- 16 I izbavljenje to će mi biti,
jer pred njega bezbožnik ne može da dođe.
- 17 Poslušajte pažljivo besedu moju,
nek vam moje objašnjenje uđe u uši.
- 18 Evo, molim vas, izložiću slučaj svoj,
jer znam da sam u pravu.
- 19 Ko će da se parniči sa mnom?
Jer, ako sad ućutim mene neće biti!
- 20 Jedino mi dve stvari nemoj učiniti
da se ne bih sakrivao ja od lica tvoga:
- 21 Svoju ruku ukloni od mene
i tvoj užas neka me ne plaši!
- 22 Pozovi me i odgovaraću ti,
ili da se ja žalim, a ti mi odgovaraj.
- 23 Koje su to moje krivice i gresi?
Pokaži mi prestup moj i greh moj!
- 24 Zašto lice svoje skrivaš
i smatraš me dušmaninom svojim?
- 25 List oduvan zar ćeš da razdireš,
travku suhu zar ćeš da oduvaš?
- 26 Gorke stvari protiv mene zapisuješ,
krivice mladosti moje mi na teret stavljaš.
- 27 Noge moje u okove stavljaš,
nadgledaš sve staze moje

i beležiš svaki trag nogu mojih.

²⁸ A ja propadam kao trulež,
kao odeća koju moljac jede!

14

- ¹ Čovek rođen od žene kratko živi
i pun je nevolja.
- ² Iznikne kao cvet, pa svene;
beži poput sene i ne traje.
- ³ Zar na takvog pogled svoj obraćaš
i mene pred sebe na sud dovodiš!
- ⁴ Ko će čistim nečisto da učini?
Niko!
- ⁵ Njegovi su dani određeni,
ti poznaješ broj njegovih meseci;
međe si mu postavio da ih ne prelazi.
- ⁶ Skreni pogled s njega, pa neka odahne,
dok kao najamnik svoj dan ne odradi.
- ⁷ Jer postoji nada i za drvo posečeno;
ponovo će da iznikne
i neće ostati bez mladica svojih.
- ⁸ Nek mu se i koren u zemlji sparusi
i panj mu se u zemlji sasuši;
- ⁹ propuće čim oseti vodu,
pustiće izdanke kao da je zasad!
- ¹⁰ A čovek skončava onemoćao;
izdahne smrtnik, i gde je on?
- ¹¹ Iz mora ishlapi voda,
a potok presahne, presuši;
- ¹² tako i čovek legne da više ne ustane;
dok nebesa ne bude bilo ne bude se,

ne dižu se ljudi iz sna njihovoga.

¹³ O, kada bi me u Svet mrtvih sakrio,
sklonio me dok gnev tvoj ne mine;
kada bi mi postavio rok
i tad me se setio!

¹⁴ Al' kad čovek umre, da li više živi?
Kroz sve dane svog kulučenja,
ja čekaću da mi stigne smena.

¹⁵ Ti ćeš *me* pozvati i ja ću se odazvati,
zaželećeš delo ruku svojih.

¹⁶ Tada ćeš mi korake brojati,
na moj greh se nećeš osvrutati.

¹⁷ Prestup si moj svezao u vreću,
krivicu si moju izbelio.

¹⁸ Ali kao što se gora ruši, odranja se,
kao što se kamen sa svog mesta svalja;

¹⁹ ko što vode razdrobe kamenje
i bujice tlo isperu,
i ti tako uništavaš čovekovu nadu.

²⁰ Jednom zasvagda ti ga nadvladavaš i on odlazi,
lice mu menjaš i otpuštaš ga.

²¹ I on ne zna da li su mu sinovi u časti,
i ne vidi ako su neznatni.

²² Samo mu je telo u bolu svome,
samo mu duša za sobom pati.“

15

Elifas

¹ Tada je Elifas iz Temana uzvratilo ovako:

² „Zar mudar čovek odgovara u vetar,
zar svoj stomak puni istočnim vetrom?!

- ³ Raspravlja li rečima beznačajnim
i govorima koji nikome nisu na korist?
- ⁴ A ti satireš pobožnost,
razmišljanje pred Bogom ometaš.
- ⁵ Krivice tvoje pouku daju ustima tvojim,
jezikom se lukavim ti služiš.
- ⁶ Sopstvena te usta osuđuju ko krivca,
a ne ja; sopstvene usne protiv tebe svedoče.
- ⁷ Da ti nisi prvorodeno ljudsko biće,
iznedren pre planina?
- ⁸ Da nisi slušao Božije tajne savete
i za sebe zadržao mudrost?
- ⁹ Šta to ti znaš, a mi da ne znamo?
Šta ti shvataš, a da nama to nije dano?
- ¹⁰ Među nama ima i sedih i starih,
starijih i od oca tvoga.
- ¹¹ Šta, nisu ti dovoljne Božije utehe
i obzirno upućena ti reč?
- ¹² Zašto ti se srce tvoje ponelo?
Zašto ti sevaju oči tvoje,
- ¹³ pa se tvoj duh protiv Boga okrenuo
i ustima svojim prosipaš reči?
- ¹⁴ Pa šta je čovek da bi čist bio,
da bi pravedan bio onaj što ga žena rodi?!
- ¹⁵ On se ni u svete* svoje ne pouzdaje,
očima njegovim ni nebesa nisu čista,
- ¹⁶ a kamoli gnusan i iskvaren čovek,
čovek što nepravdu kao vodu pije!
- ¹⁷ Elem, ja ću ti reći! Mene poslušaj,

* 15:15 *Anđele*

- objaviću ti ono što sam video;
18 ono što su mudri ljudi predali od predaka svojih
i to nisu prikrili.
19 A samo je njima zemlja bila dana
i tuđinac nije prolazio među njima.
20 Tek, zlobnik se u bolu previja kroz sve dane,
i malo godina je određeno okrutnome.
21 Zvuk strahote mu je u ušima
i dok je još mir zatirač mu dolazi.
22 Ne nada se povratku iz tame,
jer je za mač obeležen.
23 Potuca se zbog hleba: 'Gde je?'
On zna da mu se bliži crni dan.
24 Plaše ga i zebnja i nevolja,
nadvladavaju ga kao car za napad spreman;
25 jer na Boga ruku svoju diže,
pred Svemoćnim oholo se drži.
26 On juriša drsko protiv Boga,
nosi štit veliki i jaki.

27 Lice mu je zadriglo,
bokovi mu usaljeni;
28 živi u ruinama od gradova,
u kućama napuštenim
što postaće gomile kamenja.
29 Bogat neće biti i blago mu potrajati neće,
imanje mu se neće širiti po zemlji.
30 On neće pobeći iz tame,
plamen će mu izdanak sparušiti
i nestaće u dahu *Božijih* usta.
31 Nek se ne uzda u bezvredno jer je zaveden,
jer će mu bezvredno postati nagrada;
32 a nagrađen će biti i pre svoga dana

- i grana mu neće ozeleneti.
33 Kao loza otrešće svoj nezreli grozd
i kao maslina strešće cvat svoj.
34 Jer jalovo je društvo bezbožničko,
a šatore podmićenih vatra progutaće.
35 Zaćeće nevolju, a rodiće zlobu,
stomaci im spremni za obmanu.“

16

Jov

- 1 A Jov je odgovorio ovim rečima:
2 „Mnogo sam ja takvih stvari čuo,
svi vi ste mi mučni tešioci!
3 Ima li kraja pričanju u vetar?
Šta te to tera da mi odgovaraš?
4 I ja bih poput vas govorio
da ste vi na mome mestu,
podbadao bih vas rečima
i klimao glavom na vas.
5 Ali bi vas usta moja ojačala,
usne moje donele utehu.
6 Ako bih govorio,
svoj bol ne bih ublažio;
ako bih ućutao,
koliko bola bi me napustilo?
7 Ipak, on me je iznurio;
ti si mi zatro sve ukućane moje!
8 Zgrabio si me,
bol je svedok protiv mene;
mršavost se moja podignula
da u lice me optuži.
9 Njegov me gnev razdire i spopada,

- na mene zubima škrguće svojim,
dušmanin moj je na mene upro oči svoje!
- 10 Razjapili su svoja usta prema meni,
s prezirom mi šamaraju obraze,
okupljaju se protiv mene.
- 11 Zlotvoru me Bog je izručio,
bacio me u ruke zlobnika!
- 12 Mirno sam živeo, a on me je uzdrmao,
za vrat me je dočepao, smrskao me;
sebi me je za metu stavio;
- 13 strelci su me njegovi okružili,
nutrinu mi je rasparao bez milosti
i žuč mi je po zemlji prosuo.
- 14 Prolama kroz mene
sve prolom za prolomom,
kao ratnik prema meni tutnji.
- 15 Za kožu sam svoju, ja zašio kostret,
u prašinu dostojanstvo svoje uvaljao.
- 16 Od ridanja podbulo je lice moje,
kapci su mi poput smrti crni,
- 17 premda nasilja nema u rukama mojim
i moja je molitva čista.
- 18 O, zemljo, krv moju ne prekrivaj!
Ne bilo mesta za moj vapaj!
- 19 A sada, na nebesima eno svedoka moga!
Da, moj branilac je na visinama.
- 20 A moji prijatelji – moji posrednici vajni!
Oko moje Bogu plače.
- 21 Eh, kad bi se čovek pravdao sa Bogom
kao čovek sa čovekom.

²² Još godina koja prohujaće
i poći ću putem s kojeg povratka mi nema.

17

- ¹ Moj duh je satrven,
dani su moji zgasli
i raka me čeka.
- ² Eto, podsmevači su sa mnom,
ne sklapa se oko moje zbog njihove
svadljivosti.
- ³ Molim te, *Bože*, ti sam jamac moj budi!
Jer ko je taj ko bi mi se prihvatio ruke?
- ⁴ Ti si sklonio mudrost od njihovih srca
zbog čega ih izdignuti nećeš.
- ⁵ Ko zbog dobiti izda prijatelje,
deci će mu oči usahnuti!
- ⁶ On je mene učinio pričom za narode,
ja sam lice za pljuvanje.
- ⁷ Tuga mi je oči zamutila,
svaki je moj ud poput senke.
- ⁸ Zbog toga se pravednici zgranu,
nedužni se groze nad bezbožnim.
- ⁹ Ali pravednik će istrajati na svom putu,
još više će ojačati čovek čistih ruku.
- ¹⁰ Hajde, vratite se svi vi!
Dođite, molim vas,
ali mudrog među vama neću naći.
- ¹¹ Prohujali su moji dani,
namere i želje srca moga su razbijene.
- ¹² Oni prave dan od noći,
a mraku u lice kažu:

'Svetlo je blizu!'

¹³ Ako bih za Svetom mrtvih čeznuo kao za domom svojim

i u tami postelju svoju prostro,

¹⁴ ako grobu viknem: 'Oče moj',
a crvu: 'Majko moja' ili 'sestro moja',

¹⁵ gde je onda nada moja?!
Vidi li ko nadu moju?!

¹⁶ Silazi li ona do vrata Sveta mrtvih?
Zajedno li ćemo u prah leći?"

18

Vildad

¹ A Vildad iz Suša je odgovorio ovim rečima:

² „Kada ćete da stanete sa pričom?

Urazumite se, pa da razgovaramo.

³ Zašto bi nas za stoku smatrali?
Zar smo glupi u vašim očima?

⁴ Ti što razdireš u svom besu dušu svoju!
Hoće li zbog tebe zemlja da opusti,
hoće li se sa svog mesta pomeriti stena?

⁵ Baš se gasi svetlo zlikovca,
neće sijati žar njegovog plama.

⁶ Zgasnuće svetlo u njegovom šatoru,
a nad njim će dogoreti svetiljka.

⁷ Jenjava žilavost njegovih koraka
i ruše ga namere njegove.

⁸ Jer su mu noge upale u mrežu,
u njene se petlje zapetljao.

⁹ Zamka ga je za petu zgrabila,
zaplela ga omča.

¹⁰ Za njega je klopka na tlu sakrivena,

- na putu je zamka za njega.
- 11 Užasnut je od strahota svud unaokolo,
satiru ga na koraku svakom.
- 12 Gladna ga je nevolja njegova,
propast je spremljena da ga saplete.
- 13 Ona mu rastače delove kože,
najcrnja smrt mu jede udove.
- 14 Odvlače ga iz sigurnosti svog šatora,
i teraju do cara strahote*.
- 15 Njemu tuđi prebivaće u njegovom šatoru,
sumpor će mu po imanju razasuti.
- 16 Korenje njegovo istruliće odozdo,
a njegove grane svenuće odozgo.
- 17 Iščeknuće sa zemlje sećanje na njega,
neće mu se na ulici ime čuti.
- 18 Oteraće ga sa svetla u tamu,
proteraće ga sa zemlje.
- 19 Ostaće bez roda,
bez poroda u narodu svome,
bez preživelog u svom zavičaju.
- 20 Na njegov dan zgranuće se i oni na zapadu,
a i one na istoku podilaziće jeza.
- 21 Zaista, takav je zavičaj zlotvora,
takvo je mesto onoga što za Boga ne zna!“

19

Jov

- 1 A Jov je odgovorio ovim rečima:
- 2 „Dokle ćete da kinjite dušu moju
i rečima me lomite?!
- 3 Pa već ste me deset puta ponizili!

* 18:14 *Do smrti.*

Ne stidite li se što mi tako pakostite?

⁴ Sve i da sam stvarno pogrešio,
moja greška je samo moja.

⁵ Ako biste stvarno da se nada mnom uzdižete
i da me ubeđujete u ruglo moje,

⁶ znajte onda da me je Bog ojadio,
svojom me je mrežom obmotao.

⁷ Eto, ja vičem: 'Nasilje!', a uslišen nisam;
ja za pomoć zapomažem, ali pravde nema.

⁸ Moj put on je zagradio, ne mogu da prođem;
staze moje on je zamračio.

⁹ Čast je moju svukao sa mene,
skinuo mi krunu s glave moje.

¹⁰ Sa svih strana svaljuje me da nestanem,
izvaljuje kao drvo nadu moju.

¹¹ Užario se gnev njegov na mene,
pa me smatra dušmaninom svojim.

¹² Složno marširaju njegove čete,
eno, naspram mene nasip podižu;
oko mog šatora logor dižu.

¹³ Daleko od mene on je odveo braću moju,
a moji znanci su mi sada ko potpuni stranci.

¹⁴ Mojih rođaka više nema,
zaboravili su me poznanici moji.

¹⁵ Gosti moga doma i sluškinje moje gledaju me ko
tuđinca,
za njihove oči ja sam pridošlica.

¹⁶ Slugu svoga ja dozivam, al' mi se ne javlja,
ustima ga svojim preklinjem za pomoć.

¹⁷ Žena mi se gadi od zadaha moga,
oduran sam i rodbini svojoj.

- 18 Čak me i dečaci preziru,
rugaju mi se kad bih da ustanem.
- 19 Gade me se svi prijatelji bliski,
oni koje sam voleo, sad su protiv mene.
- 20 Koža mi se slepila za kosti,
zubi su mi poispadali.
- 21 Smilujte mi se! Smilujte mi se,
o, prijatelji moji,
jer je ruka Božija udarila na me!
- 22 Pa zašto me poput Boga progonite,
mesa moga zar niste siti?*
- 23 O, kada bi se reči moje zapisale!
O, kada bi se u knjigu utisnule;
- 24 gvozdanim perom i olovom
zauvek u kamen urezale!
- 25 Ali ja znam da Otkupitelj moj živi,
da će na kraju on stati nad prahom!
- 26 Neka i pukne ova moja koža,
gledaću Boga iz tela svoga;
- 27 njega ću ja lično gledati,
očima svojim, a ne ko tuđinac.
A nutrina moja u meni malakše.
- 28 A vi bi trebalo da kažete: 'Zašto ga progonimo?',
jer nalazite da je u meni koren ove stvari.
- 29 Od mača strahujte,
jer gnev donosi odmazdu mača,
da biste znali –

* **19:22** Idiom *jesti nečije meso* prema aramejskom, arapskom i akadskom znači *optuživati* (Dan 3,8), pa ovaj deo stiha može da se prevede i kao: *niste li me dovoljno optužili?*

sud postoji.“

20

Sofar

- ¹ A Sofar iz Namata je odgovorio ovim rečima:
² „Ako je tako, nemirne me misli moje teraju da
odgovorim,
jer u meni vri.
³ Uvređen sam prekorom koji sam čuo,
pa sad uzvraćam u duhu mog razumevanja.

⁴ Elem, znaš li da je tako od davnina,
od kako je ljudski rod na zemlju stavljen:
⁵ prekratka je radost zlikovaca
i za časak sreća bezbožnika.
⁶ Sve i da se stasom digne do nebesa,
da mu glava oblake dosegne,
⁷ ishlapiće doveka ko sopstveni izmet,
i pitaće: 'Gde je?', oni što su ga viđali.
⁸ Poput sna će ispariti i neće ga naći,
prognaće ga kao noćno priviđenje.
⁹ Oko koje ga je gledalo videti ga više neće;
zavičaj ga njegov više neće videti.
¹⁰ Njegovi će se sinovi dodvoravati siromasima,
a on će rukama svojim vraćati od bogatstva
svoga.
¹¹ Kostu su mu pune mladalačke snage
koja će sa njime u prah leći.

¹² Neka mu je i slatko zlo u ustima njegovim,
što ga skriva pod jezikom svojim;
¹³ neka ga štedi, neka ga ne pušta,
neka ga pod nepcem rastapa;

- 14 ta njegova hrana u crevima,
u utrobi njegovoj će se pretvoriti u otrov ko-
bre.
- 15 Povratiće iz stomaka svoga blago progutano,
Bog će mu ga izbaciti.
- 16 Otrovn kobri sisa,
ubiće ga jezik otrovnice.
- 17 U potoke gledati neće,
u brzake reka od meda i masla.
- 18 Vratitiće šta je oteo, neće moći to da proguta;
uživati neće dobra svoje trgovine.
- 19 Jer je tlačio i zapostavljao siromahe,
harao je kuću koju zidaio nije.
- 20 Njegov stomak ne zna šta je dosta,
spokoja mu nema u onome za čim žudi.
- 21 Neće imati šta više da proždere
i zato mu imanje neće potrajati.
- 22 I kada bude pun obilja biće u nevolji,
stići će ga ruka svakog stradalnika.
- 23 Ali dok bude punio stomak svoj,
Bog će mu poslati plamen gneva svoga,
kao kišu na creva njegova.
- 24 I dok beži od gvozdenog oružja,
probošće ga strela luka bronzanoga.
- 25 Kada je izvuče,
kada mu izađe iz leđa
i ko munja iz žuči njegove,
doći će na njega užas.
- 26 Sva je tama sačuvana za njegovo blago,
proždraće ga plamen neraspiren,
zlo naneće preživlom šatora njegovog.
- 27 Nebesa će razotkriti njegovu krivicu,

- zemlja će se podići na njega.
28 Poplavljena biće letina kuće njegove,
otplavljena u dan *Božijega* gneva.
29 Takva je od Boga sudbina za zlikovca,
bogomdano mu nasledstvo.“

21

Jov

- 1 A Jov je odgovorio ovim rečima:
2 „Poslušajte pažljivo besedu moju,
neka mi to bude uteha od vas.
3 Otrpite me, ja bih govorio!
A vi se rugajte kada to kažem.

4 Žalim li se ja to čoveku?
Zar da duh moj ne plane?
5 K meni se okrenite i zapanjite se,
zatvorite rukom usta!
6 I ja sam potresen kad mislim o ovom,
groznica mi telo grči.
7 Elem, zašto žive zlikovci,
zašto ostare i osile?
8 Deca su njihova jedra pred njima,
njihovi su potomci sa njima,
pred očima njihovim.
9 Kuće su njihove lišene straha,
nad njima nema Božijeg pruta.
10 Bikovi su im priplodni, osemenjuju,
krave im se tele i nisu jalove.
11 Poput stada puštaju dečake,
njihova deca skakuću okolo.
12 Podcikuju uz daire i liru,
raduju se uz zvuke svirale.

- 13 Dane svoje prožive u dobru
i spokojno silaze u Svet mrtvih.
- 14 A Bogu govore: 'Prođi nas se!
Za puteve tvoje nećemo da znamo!
- 15 Ko je Svemoćni, pa da mu služimo?
Šta to dobijamo ako ga molimo?'
- 16 Gle! Napredak njihov nije u ruci njihovoj,
od mene je podaleko savet zlikovaca.
- 17 Koliko se često gasi svetiljka zlikovca?
Stiže li ih propast njihova?
Dodeljuje li im *Bog* u svom gnevu boli?
- 18 Jesu li oni poput slame na vetru,
poput pleve koju vihor nosi?
- 19 'Bog grehe čoveka čuva za decu njegovu?'
Ma neka to njemu vrati, neka toga svestan
bude!
- 20 Nek očima svojim svoju propast gleda,
nek od gneva Svemoćnoga pije!
- 21 Jer, mari li on šta će nakon njega sa kućom mu
biti,
kada mu se broj meseci skrati?
- 22 Uči li iko Boga mudrosti?
Njega, koji sudi uznositima?!
- 23 Jedan umre u obilju svega
i sve mu je potaman, napredno;
- 24 telo mu je uhranjeno mlekom
i jedra mu srž je u kostima.
- 25 Drugi umire ogorčene duše,
a dobra se nauživao nije.
- 26 Tek, obojica će u prašinu leći,
prekriće ih crvi.

- 27 Eto, meni su poznate misli vaše,
spletke koje spletkarite protiv mene.
- 28 Vi kažete: 'Gde je sada kuća plemićeva?
Gde je šator u kome zlikovci počivaju?'
- 29 Što niste pitali one koji prolaze tim putem?!
Niste li njihove znakove uočili?
- 30 Jer, zlikovac se pošteđuje u danu propasti,
izbavlja se zlobnik u danu jarosti.
- 31 Ko će da ga prekori u lice zbog njegovog puta?
Ko će da mu uzvрати za ono što je učinio?
- 32 Ali kada ga na groblje budu izneli,
neko će stražariti nad humkom.
- 33 Slatko će mu biti grumenje zemlje;
svaki čovek njega će slediti,
a pre njega bilo ih je bezbroj.
- 34 I kako me sada uludo tešite?
Odgovori vaši ostali su lažni.“

22

Elifas

- 1 Tada je Elifas iz Temana uzvratio ovako:
- 2 „Zar je čovek od koristi Bogu?
Da li mu je mudrac od koristi?
- 3 Zar se Svemoćni raduje što si pravedan?
Je li mu na korist kad puteve svoje učiniš bez
mane?
- 4 Prekoreva li te za bogobožnost tvoju
i da li se sudi s tobom?
- 5 Nije li golema zloba tvoja?
Zar nema kraja krivicama tvojim?
- 6 A ti si braći svojoj bezrazložno zalog uzimao,

- i sa njih si skidao haljine.
7 Iznemoglog vodom napojio nisi,
a ni gladnom hleba nisi dao.
8 Jeste, ti si čovek silan, zemljoposjednik si,
uglednik što u njoj živi.
9 Tek, udovice si terao praznih ruku,
kršio si ruke siročadi.
10 I zato su oko tebe zamke,
nenadana strahota spopada te;
11 ili mrak, pa ne vidiš ništa,
silna te je voda potopila.
- 12 Nije li Bog visoko na nebesima?
Pogledaj povrh zvezda, kako su visoko!
13 A ti pitaš: 'Zna li šta Bog?
Da li sudi kroz tamu najgušću?
14 Oblaci su skrovište njegovo, pa ne vidi,
on korača po nebeskom svodu.'
15 Puta drevnog zar ćeš se držati,
onog što ga utabaše ljudi pokvareni;
16 oni što su odnešeni kad im vreme nije bilo,
kada im je temelje potopila reka?
17 Bogu su oni govorili: 'Prođi nas se!'
I: 'Šta će Svemoćni da nam radi?'
18 A on im je dobrima kuće prepunio.
Zato je od mene podaleko savet zlikovaca!
19 Videće to pravednici i radovaće se,
rugaće im se nedužni:
20 'Dušmani će naši baš zbrisani biti,
obilje njihovo progutaće plamen!'
- 21 Izmiri se s Bogom, molim te,
i u miru budi, da na tebe dobro dođe.

- 22 Prihvati, molim te, pouku njegovih usta
i njegove reči u srce svoje stavi.
- 23 Vратиш li se Svemoćnome, obnovljen ćeš biti;
uklonиш li bezakonje iz šatora svoga,
- 24 odbaciш li zlato u prašinu
i ofirsko *zlato* po potočnom kamenju;
- 25 Svemoćni biće zlato tvoje,
najčistije srebro tvoje.
- 26 Tada ćeš se radovati Svemoćnome,
lice svoje podignućeš Bogu.
- 27 Molićeš se njemu i on će te čuti,
izvršićeš svoje zavete.
- 28 Ostvarićeš šta god da odlučiш,
svetlo će ti staze obasjati.
- 29 Kad ponize ljude, ti ćeš reći:
'Uzvisite ih!'; i Bog će tada da spase skrušene.
- 30 On će da izbavi i onoga što nedužan nije,
zbog čistoće ruku tvojih izbaviće njega.“

23

Jov

- 1 A Jov je odgovorio ovim rečima:
- 2 „Još i danas je jetka moja žalopojka
i s mukom se borim da ne bih ječao.
- 3 O, kada bih znao gde ću da ga nađem,
došao bih do njegovog mesta!
- 4 Pred njim bih izložio svoj slučaj,
dokazima usta svoja napunio.
- 5 Da mi je da znam kojim bi mi rečima odgovorio;
da mi je da razumem šta bi mi rekao.
- 6 Da li bi se silom velikom parničio sa mnom?
Ne bi, nego bi se zauzeo za me.

- ⁷ Onde bi se pravednik sa njim raspravio,
moj bi me sudija zauvek izbavio.
- ⁸ Gle, odem li napred, njega nema;
ni pozadi njega ne opažam.
- ⁹ Ne vidim ga ni na levo, tamo gde deluje;
ne vidim ga ni na desno, kada se okrene.
- ¹⁰ Ali on zna put kojim idem;
pretapa me da čist budem poput zlata.
- ¹¹ Po njegovoj stopi moj je korak išao,
njegovog sam se puta držao i nisam skretao.
- ¹² Zapovest njegovih usana nisam napustio,
čuvao sam reči njegove više nego hleb nasušni.
- ¹³ Ali on je jedini i ko će da ga menja!
Šta god da poželi, on tako i čini.
- ¹⁴ Naume će svoje, meni namenjene, izvršiti,
a u njemu još je takvog mnogo čega.
- ¹⁵ Zato sam preplašen od njega;
kad razmišljam, ježim se od njega!
- ¹⁶ Elem, Bog je moje srce smalaksao,
Svemoćni me je prestravio;
- ¹⁷ ipak nisam bio satrt mrakom,
niti mi je gusta tama zaklonila lice.

24

- ¹ Zašto Svemoćni nije odredio vremena suda?
Zašto oni koji ga poznaju ne vide dane njegove?
- ² Pomeraju ljudi međe,
stada otimaju, pa ih napasaju;
- ³ siročadi odvode magarca,

- vola za zalog uzimaju od udovice.
- ⁴ Oni razgone uboge sa puta,
skrivaju se zajedno siromasi zemlje.
- ⁵ Eno, *kao* divlji magarci u pustinji idu svojim
poslom;
hranu sebi traže,
u pustari hleb za sebe i za decu.
- ⁶ Po polju kupe krmu,
pabirče po vinogradu zlobnika.
- ⁷ Neodeveni su, noćivaju bez ogrtača,
na zimi su bez pokrivača.
- ⁸ Iskisli su od planinske kiše,
bez zaklona krije se pod stenu.
- ⁹ Siroče od dojenja kradu
i od siromaha uzimaju zalog.
- ¹⁰ Tumaraju obnaženi,
neodeveni snoplje nose, a gladni.
- ¹¹ Među svojim drvoredima cede ulje,
grožđe muljaju u kaci, a žedni su.
- ¹² Stenje narod u gradu,
za pomoć vape smrtno ranjeni,
a Bogu to nije mrsko.
- ¹³ A neki su u društvu onih što ratuju protiv svetla,
što ne mare za puteve svetla
i ne žive na stazama njegovim.
- ¹⁴ U zoru se krvnik diže,
sirotana i ubogog da ubije,
a po noći je ko lopov.
- ¹⁵ Preljubnikovo oko čeka sumrak jer govori:
'Da me oko ne ugleda!'
pa pokriva lice svoje.
- ¹⁶ Kad je tama, lopov kuće prokopava,

- a po danu se zaključava
da za svetlost ne zna.
- 17 Jer je svima njima jutro poput gustog mraka,
predani su užasima mraka gustog.
- 18 Prolete oni povrh voda,
prokleta im nasljedstvo u zemlji
i neka nijedan ne krene ka vinogradima.
- 19 Poput suše i vrućine snežne vode kad odnesu,
tako i Svet mrtvih nosi one što se ogrešiše.
- 20 Zaboravlja ga majčina utroba,
crvima je hrana;
njega više ne spominju,
nepravda će biti kao stablo prelomljeno.
- 21 On navaljuje na jalovu, na nerotkinju;
zlostavlja udovicu.
- 22 Silom svojom Bog moćnike odvlači,
podize se i niko za život siguran nije.
- 23 Bog im spokojstvo daje, pa se osiliše;
ali njegove su oči na njihovim putevima.
- 24 Tek za malo uzdignu se i već ih nema;
ko svi drugi propadaju, venu;
odsecaju se kao vršci klasja.
- 25 Ako nije tako, ko će da mi laž dokaže?
Ko će da obezvredi kazivanje moje?“

25

Vildad

- 1 Tada je Vildad iz Suša uzvratilo ovako:
- 2 „Božiji su i vlast i strah!
On mir stvara u visinama svojim!
- 3 Da li ima broja njegovim četama?

- Koga to svetlo njegovo ne obasjava?
4 Kako da se čovek opravda pred Bogom?
Kako da se očisti onaj što ga žena rodi?
5 Gle! Ni mesec mu bistar nije,
očima njegovim niti zvezde nisu čiste;
6 a kamoli čovek – crv
i potomak čoveka – crvić!“

26

Jov

- 1 A Jov je odgovorio ovim rečima:
2 „E, baš si pomogao bespomoćnom,
baš spasao ruku malaksalu!
3 Baš si nemudrome savet dao
i mudrosti pregršt obznanio!
4 A kome si te reči objavio?
Čiji je to duh iz tebe izašao?
5 Pokojnici ispod voda drhte,
al' i oni što u njima žive.
6 I Svet mrtvih pred njim je ogoljen,
i trulež je mrtvih neskrivena.
7 Nad bezdanom sever je on prostro,
okačio zemlju u praznini.
8 Vode je svezao nad oblake svoje,
ali se oblaci ne cepaju pod njima.
9 Presto je svoj sakrio,
svoj je oblak nad njim razastro.
10 Povrh voda obzorje postavlja,
kao među svetlosti i mraku.
11 Drmaju se stubovi nebeski,
užasnuti njegovim prekorom.
12 Silom svojom on more uzburka,

- čudovište Ravu mudrošću on smrska.
13 Njegov vetar razvedruje nebesa,
ruka mu probada zmiju vijugavu.
14 Gle, ovo su obrisi puta njegovoga,
samo šapat reči što čujemo o njemu!
Grom moći njegove ko će da razume?“

27

Poslednje reči Jova prijateljima

- 1 A Jov je nastavio svoje kazivanje ovim rečima:
2 „Živoga mi Boga koji mi je uskratio pravo
i Svemoćnog što mi dušu ogorči;
3 dok u meni daha ima
i Božijeg duha u mom nosu;
4 usne moje neće govoriti nepravdu,
moj jezik neće izustiti obmanu.
5 Daleko od mene bilo da izjavim kako ste u pravu!
Dok me ima ne odustajem od svoje čestitosti.
6 Držaću se pravednosti svoje, neću je pustiti;
sve dok živim savest moja me zapeći neće.
7 Dušmanin moj neka prođe kao pokvarenjak,
kao zlotvor neka prođe onaj što se diže na me.
8 Jer kakva je nada bezbožnika kada je sasečen,
kada Bog mu dušu uzme?
9 Čuje li Bog vapaj njegov
kad na njega nevolja dođe?
10 Raduje li se Svemoćnome
i zove li Boga u doba svako?
11 Ja ću vas poučiti o Božijoj ruci,
neću da vam krijem naum Svemoćnoga.
12 Eto, svi vi ste videli ovo,

pa zašto onda uludo govorite besmislice?

- ¹³ Takva je od Boga sudbina za zlikovca,
nasledstvo Svemoćnog što primaju okrutni!
- ¹⁴ Makar i da mu se deca rađaju, za mač *se rađaju*;
potomstvo mu nikad hleba neće biti sito.
- ¹⁵ Preživele će mu pokopati zaraza,
a udovice im zakukati neće.
- ¹⁶ Makar da zgrne srebra ko da je prašina,
i spremi odeće kao da je zemlja;
- ¹⁷ sve što spremi obući će pravednik,
a srebro će da razdeli nedužni.
- ¹⁸ Poput moljca kuću sebi zida,
kao da je kolibica što je čuvar pravi.
- ¹⁹ Leći će bogat tad i nikad više,
kad oči svoje otvori – ničeg više nema.
- ²⁰ Nenadane strahote ko bujice odnose ga,
oluja ga noću krade.
- ²¹ Podiže ga vetar sa istoka, odleteće,
svitlaće ga sa mesta njegovog.
- ²² Sjuriće se na njega, štedeti ga neće
dok on bude strmoglavce bežao od ruke njegove.
- ²³ I pljeskaće svojim rukama nad njim,
i zviždaće ga sa njegovog mesta.

28

Gde je mudrost?

- ¹ Eto, i srebro ima svoj rudnik,
i zlato mesto na kom se ispira.
- ² I gvožđe se iz zemlje uzima
i kamen se pretapa u bronzu.
- ³ A čovek tamu dokrajčuje,

- istražuje do krajnjih granica,
traži rudu u tami najgušćoj.
- 4 Okno kopa daleko od bližnjeg
gde noga ne zalazi,
penje se i klati daleko od ljudi.
- 5 Zemlja sa koje hleb dolazi
iznutra se kovitla ko vatra.
- 6 U njenim je stenama nalazište safira,
a ima i zlatne prašine.
- 7 Put do tamo ne zna ptica grabljivica,
oko sokolovo trag mu ne nazire.
- 8 Ponosne se zveri njime ne šunjaju,
a ni lav po njemu ne prolazi.
- 9 Čovek pruža ruku za kremenom,
prekopava korenje planina;
- 10 u stenama tunele probija
i očima vidi svaku vrednost;
- 11 obuzdava curenje voda
i ono skriveno na svetlo iznosi.
- 12 Ali gde se mudrost pronalazi?
Gde je mesto razboritosti?
- 13 Rod joj ljudski vrednost ne poznaje,
ne pronalazi se u zemlji živih.
- 14 Tek, bezdan javlja: 'U meni nije!'
i more kaže: 'Nije ni sa mnom!'
- 15 Suvo zlato za nju se ne daje,
za cenu njenu srebro se ne meri.
- 16 Ne plaća se ni zlatom ofirskim,
ni skupocenim oniksom i safirom.
- 17 Nisu joj ravni ni zlato ni kristal,
za ćup suvog zlata ne trampiti se ona.
- 18 Korale i jaspis i ne spominjite,

- od bisera mudrost je vrednija.
19 Ne meri se sa njom ni topaz iz Kuša,
ni suvim se zlatom platiti ne može.
- 20 Pa odakle onda dolazi mudrost?
Gde je mesto razboritosti?
- 21 Od očiju svega živog je sklonjena,
od nebeskih ptica je skrivena.
- 22 Trulež mrtvih i smrt nam kazuju:
'Ušima smo svojim čuli kazivanje o njoj.'
- 23 Bog razume put do nje
i poznaje njeno mesto,
- 24 jer on vidi do krajeva zemlje
i on gleda ispod svih nebesa.
- 25 Kad je vetru podario snagu
i merama premerio vode;
- 26 kad je kiši odredbu davao
i munje olujama;
- 27 tada ju je pogledao, objavio, postavio,
tada ju je proverio.
- 28 A ljudima je rekao:
'Evo, mudrost je u bogobožnosti
a razboritost u uklanjanju od zla!'"

29

Jovova poslednja odbrana

- 1 A Jov je nastavio svoje kazivanje ovim rečima:
2 „O, kada bi mi bilo kao koji mesec ranije,
kao u danima kada me je Bog čuvao;
3 kada mi je svetlila njegova svetiljka nad glavom
mojom,
po njegovom svetlu kad sam mrakom išao;

⁴ baš kakav sam bio u svojim jedrim danima,
kada sam u šatoru svome s Bogom blizak bio;

⁵ onda kad je Svemoćni sa mnom bio
i deca moja oko mene!

⁶ Tad sam noge u maslu prao
i potoke ulja cedio mi kamen!

⁷ A kada bih izašao na gradska vrata i na trg,
stavio bih stolicu svoju;

⁸ mladići bi me videli, pa bi se povukli,
a starci bi ustajali i stajali;

⁹ glavari bi priču prekidali,
svoja usta rukom zatvarali;

¹⁰ utihnuo bi glas vladara,
jezik im se za nepce lepio.

¹¹ Blaženim me zvalo uho što me je slušalo,
hvalilo me oko što me je gledalo;

¹² jer sam izbavljao ubogoga što ko bednik vapi,
sirotoga bez pomoći.

¹³ Stradalnikov blagoslov bio je na meni,
a srcu sam udovice donosio pesmu.

¹⁴ Pravednost bih uzimao, ona me je odevala;
pravda mi je moja bila ko odeća i ko turban.

¹⁵ Slepome sam oči bio,
hromome sam noge bio.

¹⁶ Otac sam bio ubogima,
neznanca sam na sudu branio.

¹⁷ Lomio sam vilice zlotvoru,
iz usta mu žrtvu otimao.

¹⁸ A pričao sam: 'U svome ću gnezdu da preminem,
umnožiću dane poput peska.

¹⁹ Moj je koren dosezao vodu,

- grane su moje preko noći rosne;
20 Moja je slava u meni sveža,
u ruci je mojoj uvek mlad luk.'
- 21 Čekali su ljudi da me čuju,
ćutali bi da čuju moj savet.
22 Posle moje reči nisu uzvraćali,
po njima bi moj govor kapao.
23 Ko na kišu čekali bi na me,
usta svoja otvarali kao da sam dažd prolećni.
24 Verovali ne bi kad bih im se nasmejao
i vedrinu mog lica nisu potamnili.
25 Put sam im birao, poput kneza sam sedeo;
bio sam kao car među četama,
kao onaj što žalosne teši.

30

- 1 A sad mi se smeju mlađi od mene,
oni čije očeve nisam hteo
ni sa psima stada svoga!
- 2 A i šta bih sa njihovih ruku snagom?
Usahla je ta snaga u njima.
- 3 Sparušeni su od bede i gladi,
ti što glođu štagod po pustari,
u sumraku, po ruševinama i razvalinama.
- 4 Oni čupaju slez po čestarima
i koren smreke sebi za hranu.
- 5 Oterani su iz društva,
ljudi na njih viču kao na lopova.
- 6 Eno ih u jarugama potoka,
konače po jamama u zemlji i po kamenjarima.
- 7 Zapomažu među grmljem,

- skupljaju se u koprivama.
8 Sinovi su bezumnika,
soj bezimenih iz zemlje proteranih.
- 9 A sad sam im pesma rugalica,
postao sam priča za njih!
10 Gade me se, stoje izdaleka,
ne libe se da me u lice pljunu.
11 Jer Bog je razvezao mog šatora uže,
udario me je, a ljudi se na mene razulariše.
12 Meni s desna diže se mladalačka rulja,
teraju me da bežim,
protiv mene nasipaju bedeme propasti.
13 Ruše mi puteve,
uspešno me razaraju
i za to im pomoć nije potrebna.
14 Naviru ko kroz širok procep,
navaljuju preko razvalina.
15 Nenadane strahote pale su na mene,
poput vetra razgone mi dostojanstvo,
a moje spasenje nestade ko oblak.
- 16 Sad se duša moja razlila u meni,
jer su me sustigli dani jada.
17 Kostí moje noć probada u meni,
bolovi me glođu bez prestanka.
18 Odora se moja izobličila od sile velike,
sapela me kao kragna od tunike moje.
19 On me je u blato bacio,
sad sam nalik prahu i pepelu.
- 20 Za pomoć ja tebi vapim,
al' se ne odazivaš;

- a kada sam stao,
na mene si pažnju obratio.
- 21 U krvnika moga si se pretvorio,
silom ruke svoje si me spopao.
- 22 Vinuo si me da vetar zajašem,
rastapaš me u oluji.
- 23 Jer ja znam da me u smrt odvodiš,
u kuću sastanka svih koji su živi.
- 24 Ali niko ne pruža ruku svoju ruini,
makar da za pomoć vapi u propasti svojoj.
- 25 Zar ja nisam zaplakao radi nevoljnika?
Zar mi duša zajecala nije radi ubogoga?
- 26 Ali kad sam čekao na dobro,
zlo je došlo;
kada sam se ponadao svetlu,
pristigla je tama.
- 27 Utroba je moja ustreptala i nije se primirila,
dani patnje su me zadesili.
- 28 Pocrneo hodam, ali ne od sunca;
ustajem u zboru i vičem za pomoć.
- 29 Zbratimljen sam sa šakalima,
prijatelj sam nojevima.
- 30 Pocrnela koža je na meni,
od groznice cvokoću mi kosti.
- 31 Moja lira sad je za kuknjavu,
a svirala moja za plač narikača.

31

- 1 Sa očima svojim savez sam sklopio,
pa kako bih onda zagledao devojkę?
- 2 Pa šta to onda Bog odozgo deli?

- Kakvo je sa visina nasledstvo Svemoćnog?
- ³ Nije li to propast za zlotvora
i nesreća za pokvarenjaka?
- ⁴ Ne vidi li on puteve moje,
zar ne broji sve moje korake?
- ⁵ Ako sam se družio s lažovima,
ako mi je noga žurila ka obmani;
- ⁶ neka me izmeri na tasovima tačnim,
nek čestitost moju Bog otkrije.
- ⁷ Ako je moj korak zašao sa puta,
srce moje povelu se za mojim očima,
za ruke mi prionula ljaga;
- ⁸ tad nek žanjem, a drugi nek jede,
nek se moja letina počupa.
- ⁹ Ako li je žena srce mi zavela,
ako sam bližnjeg svoga na ulazu vrebao;
- ¹⁰ nek tad drugom moja žena melje,
u postelji drugih neka bude.
- ¹¹ Ali to bi bila gadost,
baš krivica za osudu!
- ¹² Da, bila bi to vatra koja guta sve do truleži
mrtvih
i spaljuje svu letinu moju.
- ¹³ Elem, ako sam se oglušio na tužbu
sluškinje svoje ili sluge svoga,
kada su se parničili sa mnom;
- ¹⁴ šta bih uradio kada bi Bog ustao,
kad bi mi račun zatražio?
Šta li bih mu tada uzvratio?
- ¹⁵ Nije li onaj što me sazdao u utrobi i njih sazdao?
Zar nas nije jedan isti načinio u stomaku?

- 16 Ako sam se oglušio na želju siromaha
i rasplakao oči udovici;
17 ako sam svoj zalogaj hleba jeo u samoći,
a siročće nije uzelo od njega –
18 jer je uz mene raslo kao uz oca još od mladosti
moje,
a udovici sam pomagao još od kako me majka
rodila –
19 ako sam video stradalnika neodevenog,
ako nisam zaodenuo ubogog;
20 ako me bedra njegova blagosiljala nisu,
ako se runom ovaca mojih utoplio nije;
21 ako sam odmahnuo rukom protiv siročćeta,
a znao sam da na sudu mogu da pomognem;
22 neka mi ruka iz ramena otpadne
i nek mi se šaka prelomi u zglobu!
23 Jer, drhtao sam od Božije strahote,
pred njegovim veličanstvom ne bih to činio.
- 24 Ako sam se u zlato uzdao,
suvom zlatu govorio: 'Pouzdanje moje!';
25 ako sam se radovao svom velikom blagu,
što mi je ruka toliko zgrnula;
26 ako sam u sunce gledao dok sija
i u mesec sjajni dok putuje;
27 ako mi se srce potajno zanosilo,
pa sam im rukom slao poljupce sa svojih usta;
28 i to bi bila krivica što vapi za sudom,
jer bih tako porekao Boga sa visine!
- 29 Elem, ako sam se radovao nad nesrećom
dušmanina moga,
likovao kad ga propast snađe;

- 30 nisam dao ustima da zgreše,
da mu kletvu prizivam na dušu.
- 31 Nisu li ljudi iz šatora rekli:
'Ko se još mesa njegovoga najeo nije?'
- 32 Pridošlica na ulici noć proveo nije,
putniku sam otvarao vrata.
- 33 Da li sam grehe svoje prikrivao kao Adam,
i krivicu krio u grudima svojim;
- 34 jer sam se prepao velikog mnoštva,
strahovao od prezira u rodu,
pa se ućutao i kroz vrata ne bih izlazio?
- 35 O, kad bi me neko čuo!
Evo, ovo potpisujem,
pa neka me usliši Svemoćni,
a evo i optužnice što je tužilac protiv mene
podigao!
- 36 Zar je ne bih ja poneo na ramenu svome,
na sebe je kao krunu pričvrstio?
- 37 Račun bih mu položio za korake svoje,
kao vladar bih mu pristupio.
- 38 Ako je zbog mene vapila zemlja moja
i u glas plakale brazde njene;
- 39 ako sam zabadava jeo plodove njene
i duši njihovih vlasnika zadao jade;
- 40 umesto pšenicom nek urodi trnjem
i korovom umesto ječma!“
Jov je završio svoja kazivanja.

32

Elijuj

¹ I tako su trojica ljudi prestali da uzvraćaju Jovu koji je u svojim očima bio pravedan.

² Na to je na Jova u ljutnji planuo Elijuz iz Vuza, sin Varahilov iz Ramovog roda. Razljutio se, jer se ovaj činio pravednijim od Boga.

³ Razljutio se i na tri prijatelja što nisu imali odgovor, a opet su osudili Jova.

⁴ Naime, Elijuz je čekao da uzvratu Jovu, jer su ostali bili stariji po godinama od njega.

⁵ Razljutio se Elijuz kada je video da ova trojica ljudi nemaju šta da kažu i odgovore.

⁶ Tada je ovako odgovorio Elijuz iz Vuza, sin Varahilov:

„Mlađi sam od vas po godinama.

Vi ste stariji,
pa sam se zato sklanjao u strahu
da vam kažem svoje mišljenje.

⁷ Naime, rekao sam sebi:
'Starost neka govori
i godine mnoge nek razglase mudrost!'

⁸ Jer je duh u ljudima
i dah Svemoćnoga im daje razum.

⁹ Godine mnoge mudrost ne daju
i stari pravednost ne shvataju.

¹⁰ Zato kažem: 'Poslušajte me,
pa da vam i ja iznesem svoje mišljenje.'

¹¹ Eto, čekao sam besede vaše,
saslušao mišljenja vaša
dok ste birali reči.

¹² Da, pažljivo sam vas pratio.
Ali – gle – niko nije opovrgnuo Jova
i nijedan od vas nije uzvratio na reči njegove!

- ¹³ I ne govorite: 'Mudrost smo pronašli!
A njega neka Bog opovrgne, a ne čovek.'
- ¹⁴ Ali, nije on protiv mene govorio
pa ni ja neću da uzvratim njemu vašim dokaz-
ima.
- ¹⁵ A oni su se smeli i više ne uzvraćaju,
sasvim su ostali bez reči.
- ¹⁶ Zašto da čekam kada ne govore,
samo stoje i više ne uzvraćaju?!
- ¹⁷ A sada ću ja svoje da kažem,
mišljenje ću svoje da iznesem.
- ¹⁸ Jer prepun sam reči,
iz utrobe moje duh me na to tera.
- ¹⁹ Evo, poput vina bez oduška utroba je moja,
raspukla bi se ko mešina nova.
- ²⁰ Moram da govorim, da sebi oduška dam;
otvoriću usne svoje da bih uzvratio.
- ²¹ Neću da gledam ko je ko,
nikome da laskam neću.
- ²² Pa ja i ne umem da laskam,
jer bi me odmah uzeo Sazdatelj moj!

33

- ¹ Zato, o, Jove, molim te čuj moja kazivanja
i sve reči moje poslušaj!
- ² Molim te, vidi, jer otvaram usta svoja
da moj jezik progovori.
- ³ Iz čestitosti moga srca su reči moje
i po znanju moja će usta iskreno da govore.
- ⁴ Elem, Božiji Duh me je sazdao,
dah Svemoćnoga život mi je dao.

- 5 Pa ako si kadar, ti mi odgovori;
spremi se, pa pred mene stani.
- 6 Znaj, i ja sam pred Bogom poput tebe;
i ja sam od ilovače oblikovan.
- 7 Neka te ništa u meni užasno ne plaši,
od mene nećeš biti pritisnut teško.
- 8 Dakle, govorio si na moje uši,
reči sam tvoje jasno čuo:
- 9 'Ja sam čist, bez greha sam i bez mane!
U meni krivice nema!
- 10 Ali, eto, Bog zadržicu sa mnom traži,
gleda me ko dušmanina svoga.
- 11 Noge moje u okove stavlja
pa nadgleda sve puteve moje.'
- 12 Ali ja ću da ti kažem – nisi u pravu –
jer Bog je od čoveka veći.
- 13 Zašto se ubeđuješ s Bogom
kada on ne odgovara na svaku čovekovu reč?
- 14 Jer Bog govori jednom ovako, drugi put onako –
ali niko za to ne pazi –
- 15 u snu, u viđenju noćnom,
kada dubok san na ljude pada
dok spavaju na postelji.
- 16 Tada on daje objavu ljudima,
upozorava ih opomenama;
- 17 da bi čoveka odvratio od nedela
i sakrio oholost od njega.
- 18 On mu dušu čuva od rake,
život njegov od mača što seče.
- 19 Čoveka bolom kori na postelji njegovoj,

- bez prestanka žigaju ga kosti.
- 20 Život mu se gadi hleba,
a duša omiljenog jela.
- 21 Naočigled telo mu propada,
još mu štrče kosti ogoljene.
- 22 Duša mu je sve bliža raki,
a život vesniku smrti.
- 23 Kad bi bilo poslanika,
posrednika jednog od hiljadu,
da čoveku javi put njegove čestitosti,
- 24 kad bi mu se Bog smilovao, pa rekao:
'Spasite ga od pada u raku!
Našao sam otkup!';
- 25 tad bi mu se ko detetu podmladilo telo,
vratio bi se u dane mladalačke snage.
- 26 Tad će se moliti Bogu i on će ga prihvatiti,
gledaće lice njegovo i klicaće.
Bog će obnoviti čoveku pravednost njegovu.
- 27 A on pogledaće ljude i kazaće:
'Grešio sam, pravdu izvrtao,
ali mi nije vraćeno po meri!
- 28 On je dušu moju otkupio od pada u raku,
da mi život svetla vidi!'
- 29 Eto, sve ovo Bog čini dvaput,
triput sa čovekom;
- 30 da mu dušu iz rake povrati
i obasja svetlošću života.
- 31 Jove! Pazi, saslušaj me!
Ti čuti, a ja ću da pričam.
- 32 Reci ako imaš reči da mi uzvратиš,
jer bih hteo da te opravdam.

33 Ako nemaš, ti saslušaj mene.
Ćuti, da te mudrošću poučim.“

34

- ¹ Elijui je nastavio svoje kazivanje:
² „Vi mudri, poslušajte reči moje;
vi učeni, obratite pažnju!
³ Jer, besede se uhom propituju,
ko što nepamcem probaju se jela.
⁴ Šta je pravo, sami razlučimo,
među sobom prepoznamo dobro.
- ⁵ Eto, Jov je rekao: 'Pravedan sam,
a Bog mi je uskratio moju pravdu!
⁶ Zar bih o svojoj pravdi lagao?
Na smrt sam proboden,
a zgrešio nisam.'
⁷ Poput Jova ima li čoveka,
što porugu pije kao da je voda;
⁸ koji ide za društvom zlotvora,
prijateljuje s pokvarenjacima?
⁹ Jer je kazao: 'Nikakva je korist za čoveka
da Bogu ugađa!'
- ¹⁰ Zato me čujte, ljudi razumnog srca:
daleko bila od Boga pokvarenost
i nepravednost od Svemoćnog!
¹¹ Jer po delu on čoveku vraća,
čoveku uzvraća po putu njegovom.
¹² Bog zaista ne radi zlobno
i Svemoćni ne izvrće pravdu.
¹³ Ko je njemu poverio zemlju?
Ko li ga je postavio nad čitavim svetom?

- 14 Kada bi se srcem tome posvetio,
pa svoj duh i dah svoj sebi zadržao,
15 svako bi telo nestalo,
čovečanstvo celo u prah bi se vratilo.
- 16 Saslušaj me ako razum imaš,
počuj dobro reči moje.
17 Hoće li da vlada onaj koji pravdu mrzi?
Zar ćeš krivim da proglašiš svemogućeg
Pravednika?
- 18 Pa on caru kaže: 'Ništarijo',
i plemiću: 'Zlikovče!'
19 On pristrasan nije prema glavarima
i ne povlađuje bogatom pred sirotim,
jer njegovih ruku svi su oni delo.
- 20 Usred noći u trenu umiru,
skončavaju ljudi potrešeni,
moćnik nestaje bez ičije ruke.
- 21 Jer oči njegove put čovekov prate,
svaki korak njegov on posmatra.
- 22 Nema mraka, nema pomrčine
zlotvora da skrije.
- 23 Jer Bog ne odlaže vreme
kad mu čovek na sud dođe.
- 24 Bez istrage moćnike obara,
na njihovo mesto on druge postavlja.
- 25 Jer dela njihova njemu su znana,
preko noći on ih odbacuje,
satrveni budu.
- 26 Potire ih zbog njihove zlobe,
tamo gde i drugi vide,
- 27 jer su se od njega okrenuli,

- jer nisu marili za sve njegove puteve;
28 jer je zbog njih do njega došao vapaj siromaha
i plač ubogih on je čuo.
29 A kada on umiri, ko da uznemiri?
Kad lice sakrije, ko će da ga nađe?
A tako biva i za narod i za čoveka,
30 da bezbožnik ne zavlada
i narodu ne postavi zamke.

31 Zar sme neko Bogu da kaže:
"Trpeo sam, al' grešiti više neću.
32 Pouči me onom što ne vidim;
ako li sam činio nepravdu, više neću."
33 Hoće li ti po tvome uzvratiti
jer ti ovo odbijaš?
Ali ti biraš, a ne ja,
pa sada govori ono što znaš.

34 Razumni ljudi će mi reći,
a i čovek mudar što me sluša:
35 "Nemudro zbori Jov!
Bez pouke su njegove reči!"
36 O, da bi doveka Jov kušan bio
kad već odgovara kao jedan od pokvarenjaka!
37 Jer je grehu svome i prestup dodao,
među nama on pljeska rukama
i rečima mnogim obasipa Boga."

35

- 1 I još je kazao Elijui:
2 „Misliš li da je ispravno to što si rekao:
"Pravedan sam ja pred Bogom"?

- ³ Da, rekao si: 'Kakvu ti* korist imaš?
Šta mi vredi to što ne grešim?'
- ⁴ Evo ja, ja ću da odgovorim i tebi
i tvojim prijateljima što su sa tobom.
- ⁵ U nebesa gledaj i videćeš;
posmatraj oblake, kako su samo viši od tebe!
- ⁶ Ako si grešio, šta si njemu učinio?
Ako je tvojih prestupa mnogo,
jesi li njemu uradio nešto?
- ⁷ Ako si pravedan, jesi li mu nešto dao?
Da nije primio nešto iz tvoje ruke?
- ⁸ Pokvarenost tvoja škodi onom poput tebe,
a pravednost tvoja koristi potomku čoveka.
- ⁹ Zbog silnoga tlačenja vape ljudi,
preklinju za pomoć zbog ruke silnika.
- ¹⁰ I niko ne pita: 'A gde je Bog, Sazdatelj moj,
koji u noći pesme daje;
- ¹¹ koji nas poučava više nego zemaljske zveri
i mudrim nas čini više nego nebeske ptice?†
- ¹² Onda oni zapomažu, a on se ne odaziva
zbog ponosa zlobnika.
- ¹³ Bog zacelo taštinu ne sluša,
Svemoćni i ne gleda na nju.
- ¹⁴ A koliko tek kad kažeš
kako ga ne vidiš,
kako je tvoj slučaj pred njim,
kako njega iščekuješ;
- ¹⁵ kako gnev njegov ne kažnjava

* 35:3 Jov pita Boga. † 35:11 U duhu Jov 12,7-8 ovaj stih može da se prevede i kao: *koji nas poučava kroz zemaljske zveri i čini mudrim kroz nebeske ptice.*

i kako za greh i ne mari!
16 Elem, uzaludno Jov usta otvara
i gomila beznačajne reči.“

36

- 1 Elijuz je nastavio ovim rečima:
2 „Strpi se malo da ti objasnim,
još bih da ti nešto kažem o Bogu.
3 Znanje ću svoje naširoko da iznesem,
zarad Sazdatelja svoga
pravednost ću da objasnim.
4 Stvarno nema neistine u rečima mojim,
pred tobom je čovek besprekornog znanja.
5 Gle! Bog je silan, ne prezire nikog.
On je silan, u naumu velik!
6 On zlotvora ne ostavlja živog,
ojađenim udeľjuje pravdu.
7 Sa pravednog svoj pogled ne skida,
s carevima navek na presto ih postavlja
i oni se uzdižu visoko.
8 Ako su i lancima okovani
i svezani konopcima jada,
9 on im javlja šta su uradili,
o prestupima kojim se bahate.
10 On im uho za prekora otvara,
poziva ih da se greha klone.
11 Budu li ga čuli i njemu služili,
u napretku dane svoje proživeće
i godine svoje u milini.
12 A ako ne poslušaju,
mač će ih saseći;
iščeznuće bez ikakvog znanja.

- 13 Gnev navlače ljudi srca bezbožnoga,
čak i za pomoć ne preklinju kad ih on vezuje.
- 14 Dok su mladi duša im umire,
skončavaju među hramskim bludnicima.
- 15 Nevoljnika on nevoljom spasava
i uho mu tlačenjem otvara.
- 16 I tebe će iščupati iz ralja nevolje na prostrano
mesto;
na mesto gde zebnje nema,
gde je prostrt sto krcat izobiljem.
- 17 Ali ti kipiš sudom za zlobnike,
obuzet si i sudom i pravdom!
- 18 Pazi da te niko bogatstvom ne mami,
ne daj da te zavede golemi otkup.
- 19 Hoće li te iz nevolje izbaviti blago tvoje
i sav trud snage tvoje?
- 20 Ne žudi za noći
kada ljude uzimaju iz njihovih kuća.*
- 21 Čuvaj se, zlu se ne priklanjaj,
jer to si i odabrao rađe nego muku.
- 22 Gle! Uzvišen je Gospod u sili svojoj!
Poput njega učitelj ko li je?
- 23 Ko li mu je put njegov namenio?
Kaže li mu iko: 'Loše si činio'?
- 24 Imaj na umu da njegovo veličaš delo
o kome pevaju ljudi.
- 25 Sav ga je ljudski rod video,
motre ga ljudi izdaleka.
- 26 Jeste, uzvišen je Bog, nama nesaznatljiv
i broj godina njegovih nam je nedokučiv!

* 36:20 Ili: *kada narode odvode sa svog mesta.*

- 27 Jer on podiže kapi vode
 što iz kiše maglom rose,
28 pa ljudima obilno
 iz oblaka pljušte.
29 Ko još razume kako se valja oblak
 i kako grmi iz kuće njegove?
30 Eno, oko sebe on prostire munju svoju
 i pokriva dubine mora!
31 On time vlada narodima
 i daje obilje hrane.
32 Munjama puni ruke
 pa im naredi gde će da udare.
33 Grmljavina njihova ga najavljuje,
 ali i stoka kada oluja stiže.

37

- 1 Stvarno, i moje srce zbog toga tuče,
 otima se u grudima!
2 Slušajte! Počujte tutnjavu glasa njegovoga,
 prolamanje što izlazi iz usta njegovih.
3 Ispod svih nebesa on ga pušta,
 i munju svoju do krajeva zemlje.
4 Za njom gromovi tuku
 glasom slave njegove,
a kada se oglose tutnjavom svojom
 ne vraća se više munja.
5 To Bog čudesno grmi glasom svojim
 i velike, nama neshvatljive stvari čini!
6 Elem, on snegu kaže: 'Na zemlju padni!'
 i obilnoj kiši: 'Pljušti!'
7 Time svačiju ruku sputava u radu,
 da bi svaki čovek znao za delo njegovo.

- 8 Tada zveri idu u brloge svoje,
počivaju u svojim jazbinama.
- 9 Oluja se sruči iz odaje svoje
i severci donose zimu.
- 10 Dah Božiji led donosi
i široke vode leđi.
- 11 Oblake tmurne je vlagom napunio
i sevne munjom po oblaku;
- 12 i oni onda kruže,
valjaju se kako ih on vodi;
da urade što im je zapovedio
po licu sveta i zemlje.
- 13 A on to čini bilo kao prekor
ili kao milosrđe na dobro zemlje.
- 14 O, Jove, poslušaj ovo!
Stani pa razmotri čudesa Božija.
- 15 Znaš li kako ih je Bog poslagao,
kako zablešti munjom oblaka svoga?
- 16 Znaš li kako oblaci vise
i čudesa onog što je savršen u znanju?
- 17 Ti, čije su haljine vruće
dok je zemlja mirna zbog južnog vetra;
- 18 hoćeš li sa njim da razvlačiš oblake,
tvrde kao izliveno ogledalo?
- 19 Hajde nam kaži šta da mu kažemo!
Zbog tame svoj slučaj ne možemo da iznesemo.
- 20 Da mu javimo da bih ja da progovorim?
Zar bi bilo ko govorio da bi proždran bio!
- 21 Sjajno svetlo na nebu ljudi sada ne mogu da
vide,
ali vetar huji i razvejava oblake.

- 22 Sa severa stiže zlatni sjaj
i oko Boga je slava veličanstva!
23 Svemoćnoga ne možemo naći.
Uzvišen je u sili,
ali u pravdi i velikoj pravednosti svojoj
on ne tlači.
24 Zato ga se boje ljudi:
on ne mari za mudre u srcu.“

38

Gospodnje besede

1 Tada je Gospod uzvratio Jovu iz vihora ovim rečima:

- 2 „Ko je taj što *moj* savet
pomračuje rečima neznanja?
3 Kao muško opaši slabine svoje,
da te ja pitam, a ti da mi odgovaraš.
4 Gde si ti bio kada sam polagao temelje zemlji?
Kaži ako si pametan!
5 Ko joj je odredio mere – ako to znaš –
ko je merno uže nad njom razvukao?
6 Na čemu su njene osnove uglavljene?
Ko li joj je postavio ugaoni kamen
7 kada su jutarnje zvezde pevale složno
i kad su klicali svi Božiji sinovi*?
8 Ko je more zatvorio vratima
kada je prokuljalo i iz utrobe izašlo;
9 kada sam mu od oblaka haljinu skrojio
i povoje od gustoga mraka;
10 i pobo mu graničnike svoje,

* 38:7 *Andeli.*

- uglavio rešetku i vrata;
11 kada sam mu rekao:
 'Dolazićeš dovde ali ne i dalje,
 ovde je međa obesti talasa tvojih!'"?
- 12 Jesi li za života svoga zapovedao jutru
 i kazao zori gde joj je mesto,
13 da prihvati zemlju za uglove,
 da s nje budu otreseni zlobni ljudi?
14 A zemlja se oblikuje kao glina pod pečatom,
 pa sve na njoj ko haljina stoji.
15 Tada se od zlobnika uzima svetlo njihovo,
 lomi im se ruka uzdignuta.
- 16 Da li si išao do izvora mora?
 Jesi li hodao dubinom bezdana?
17 Da li su ti pokazana vrata smrti?
 Jesi li video vrata od najcrnje tame?
18 Jesi li sagledao zemljina prostranstva?
 Reci, ako znaš sve to!
- 19 Koji je put do kuće svetla?
 Na kom se mestu nalazi tama?
20 Zar možeš da ih ponesesh do njihovog mesta?
 Znaš li za staze do njihovog stana?
21 Ma, ti to znaš, ti si se tada rodio
 i golem je broj tvojih dana!
- 22 Jesi li bio u riznicama snega?
 Jesi li video oružarnicu grada
23 koju sam sačuvao za vreme nevolje,
 za dan boja i vojevanja?
24 U kojem se smeru račva munja
 i gde se istočni vetar po zemlji raznosi?

- 25 Ko poplavu račva na kanale
i put tutnjava groma,
26 da donese kišu zemlji bez ikoga
i pustari bez žive duše;
27 da napoji pustoš i pustinju
i učini da iznikne trava?
28 Da li kiša oca ima?
Kapi rose ko je izrodio?
29 Iz čije se utrobe led rodio
i inje s nebesa ko je porodio,
30 kad ko kamen vode se skamene,
površinom sledi se dubina?
- 31 Jesi li ti svezao Vlašiče lancima?
Hoćeš li da odrešiš Orion?
32 Možeš li da na vreme izvedeš sazvežđa
i povedeš Medveda sa njegovim
medvedićima?
33 Poznaješ li zakone nebesa
i postavljaš li njihova pravila na zemlji?
- 34 Zar ti možeš oblacima da dovikneš,
pa da te silnim vodama obliju?
35 Možeš li da pošalješ munje,
da one krenu i kažu ti: "Tu smo!"?
36 Ko je petlu dao mudrost
i ko je razumu znanje dao?
37 Ko mudrošću oblake broji
i ko ih izliva ko nebeske mešine,
38 da stvrdne grumenje zemlje
i zgrudva busenje?

39

- ¹ Hoćeš li ti lavu plen da loviš
i nahraniš laviće,
² kad se primire u jazbinama,
kad iz potaje vrebaju u žbunju?
³ Ko gavranu jelo sprema,
kada mu ptići pište Bogu,
kada za hranom gegaju se?
- ⁴ A znaš li vreme kad se divokoze koze?
Jesi li gledao kad košute kote mlade?
⁵ Da li brojiš koliko su meseci skotne?
Znaš li kada će se omladiti?
⁶ Šćućure se i okote svoje mlade,
bolova se oslobode.
⁷ I mladi im ojačaju, rastu u divljini,
i kad odu više im se ne vraćaju.
- ⁸ Ko je divljeg magarca oslobodio
i ko mu je razvezao užad?
⁹ Ja sam njemu pustaru za kuću dao
i slatinu za prebivalište.
¹⁰ On na gradsku vrevu njače
i ne haje za povik goniča.
¹¹ Po brdima pašu svoju traži,
njuši za svakim zelenilom.
- ¹² Pristaje li bivo da ti služi,
da zanoći za tvojim jaslama?
¹³ Zar ćeš bivola užetom u plug da upregneš?
Hoće li za tobom dolove da drlja?
¹⁴ Hoćeš li se uzdati u njega zbog njegove
pogoleme snage?

- Hoćeš da mu svoj rad prepustiš?
15 Zar veruješ kako će ti dovući letinu,
na gumno ti skupiti pšenicu?
- 16 Noj ponosno lepeće krilima,
ali to nisu ni krila ni perje rode!
17 Svoja jaja na zemlji polaže,
u prašini, da im bude toplo.
18 On ne mari dal' će noga da ih smrska,
divlja zverka da ih zgazi.
19 Nema sažaljenja za ptiće svoje
kao da nisu njegovi,
ne mari što trud mu je uzaludan.
20 Bog ga je mudrosti lišio,
razuma mu nije udelio.
21 Kad se visoko razmaše,
i konju i njegovom jahaču se smeje.
- 22 Dade li ti konju snagu?
Da li si mu grivom ukrasio vrat?
23 Ti li mu daješ da ko skakavac skače?
Užasno je rzanje njegovo ponosno.
24 Zemlju kopa, od snage drhti,
na oružje hrli!
25 Strahu se smeje, ne da se smesti
i pred mačem ne uzmiče.
26 Tobolac nad njim zveči,
sevaju sablja i koplje.
27 Od drhtanja i frktanja zemlju grize,
ne miruje na poziv roga.
28 On zanjišti na zvuk roga
i nanjuši izdaleka bitku,
viku zapovednika

i bojni poklič.

29 Vine li se kraguj po zamisli tvojoj
i raširi krila prema jugu?

30 Po tvojoj li se reči orao uzdiže
i na visinama gnezdi?

31 Na litici živi,
noć provodi na grebenu
i na utvrđenju.

32 Odatle on hranu vreba
i oči mu nadaleko vide.

33 Njegovi ptići krv piju,
leševi gde su –
i on je tamo.“

34 Tada je Gospod uzvratio Jovu ovim rečima:

35 „Zar će svađalica Svemoćnoga da ispravlja?
Neka Bogu sad uzvrati taj što mu zamera!“

36 I Jov je ovim rečima uzvratio Gospodu:

37 „Gle, ja nikakav kako bih tebi uzvratio?!
Rukom svojom zatvaram usta svoja!

38 Neću da uzvratim, već jednom sam govorio;
i još jednom, ali više neću.“

40

1 Gospod još reče Jovu:

2 „Kao muško opaši slabine svoje,
da te ja pitam, a ti da mi odgovaraš.

3 Zar bi ti da pravednost moju obezvrediš?
Proglasio bi mene krivim
da bi sebe proglasio pravim?

4 Imaš li ti ruku ko što je Božija?

- Glas tvoj da li kao njegov grmi?
5 Hajde, veličanstvom i ugledom ukrasi se,
u čast i slavu obuci se!
6 Izlij poplavu srdžbe svoje!
Svakog gordog pogledaj i sruši ga.
7 Pogledaj sve gorde, pa ih ponizi;
na licu mesta izgazi zle.
8 Zajedno ih u prašinu zatrpaj,
preko lica pokrov u grobnici sveži.
9 Tada ću ti ja priznati
da desnica tvoja može da te spase.
10 A gle, čudovište behemota*
koje sam sa tobom zajedno stvorio!
On poput vola pase,
11 a vidi mu snage u bedrima njegovim!
Sila mu je u trbušnim mišićima.
12 Rep ukruti kao kedar,
bedrene mu žile prepletene.
13 Kostu su mu ko cevi bronzane,
a udovi ko metalne cevi.
14 On je prvo delo Božijeg stvaranja,
Sazdatelj mu njegov sa mačem prilazi.
15 Njemu brda hranu daju,
tamo gde se igraju zveri poljske.
16 Ispod lotosa on leži,
krije se u trski i močvari.
17 Lotosi ga zaklanjaju senkom,
okružen je potočnim vrbama.

* **40:10** Ovo je množina jevrejske imenice *Životinja*, čime se najverovatnije ukazuje na nesvakidašnju veličinu ovog bića.

- 18 Gle, podivlja li reka, njega to ne straši;
nema straha ni kad Jordan jurne mu u usta.
- 19 Može li ga iko zgrabiti dok gleda?
Može li mu iko njušku probosti kukama?
- 20 Zar ćeš levijatana udicom da izvučeš
i konopcem jezik da mu svežeš?
- 21 Hoćeš li mu uže kroz nos da provučeš
i čeljust mu kukom da probodeš?
- 22 Hoće li te preklinjati mnogo
i umilne pričati ti reči?
- 23 Zar će savez s tobom da načini?
Držaćeš ga doveka ko roba?
- 24 Igraćeš se sa njim ko sa pticom,
povocem svezati za svoje devojke?
- 25 Zar će se ortaci cenjkati za njega,
na komade podeliti trgovcima?
- 26 Hoćeš li mu kožu izbosti ostvama
i glavu harpunom?
- 27 Ako ruke na njega položiš –
sećaćeš se toga boja,
al' ga više ponoviti nećeš!
- 28 Ali, uludo je nadati se tome!
Zar čovek ne pada samo kada ga ugleda?

41

- 1 Ne divlja li kada ga probudiš?
A ko je taj što bi pred mene da stane?
- 2 Zar mi je ko ikada dao šta, da bi mu ja to vratio?
Pa sve je moje pod nebesima!
- 3 O udovima njegovim ja da ćutim neću,
ni o njegovoj snazi, ni o skladu njegovog tela.
- 4 Ko će da mu razotkrije površinu njegove odeće?
Dupli oklop ko da mu probije?

- ⁵ Ko bi da mu čeljusti razjapi
kada je strava oko njegovih zuba?
- ⁶ Leđa su mu od nizova krljušti poređanih
i čvrsto spojenih.
- ⁷ Prijanjaju jedna uz drugu,
ni vazduh među njima ne prolazi.
- ⁸ Spojene su među sobom, jedna drugu drže,
razmaka nemaju.
- ⁹ Kad on kine, ko da munja sine;
oči mu se crvene ko zora.
- ¹⁰ Plamen mu iz usta suklja,
žeravice vatrene vrcaju.
- ¹¹ Para mu se diže iz nozdrva,
ko kotao ključa i preлива.
- ¹² Svojim dahom ugalj raspiruje,
iz ždrela mu vatra plamti.
- ¹³ Njemu snaga počiva u šiji,
ispred njega nastupa strahota.
- ¹⁴ Nabori mu na telu prijanjaju,
čvrsti su i nepomični.
- ¹⁵ Srce mu je kao kamen tvrdo,
tvrdo mu je kao donji žrvanj.
- ¹⁶ Kad se digne, zastrepe delije,
pred lomnjavom odstupaju.
- ¹⁷ Ko ga mačem i dohvati –
ništa mu ne вреди –
tako i kopljem,
strelom il' ostvama.
- ¹⁸ Gvožđe mu je poput pleve,
a bronza mu kao drvo trulo.
- ¹⁹ Njega strela poterati neće,
a kamenje iz praćke za njega je pleva.
- ²⁰ Kao prutić njemu je toljaga,

- fijuku se koplja on podsmeva.
²¹ Stomak mu je ko od lomljenih crepova,
pa kroz blato prođe ko drljača.
²² Zbog njega dubina provri kao lonac,
more se peni kao kazan masti.
²³ Za sobom ostavlja trag od pene,
pa se čini da je dubina osedela.
²⁴ Niko mu sličan na zemlji nije!
To je stvorenje koje straha nema!
²⁵ On gleda svakog ko je ponosan
jer on je car svih ponosnih!“

42

Jov

- ¹ Tada je Jov odgovorio Gospodu ovim rečima:
² „Ja znam da si ti svemoguć,
nezadržive su tvoje namere!
³ *Pitao si:* 'Ko je taj što neznanjem pokriva savet?'
Eto, govorio sam, a nisam shvatao stvari
koje su mi bile čudesne da bi ih poznavao!
⁴ *Rekao si:* 'Molim te, čuj me,
ja ću da govorim!
Ja ću tebe da pitam
a ti mi razjasni.'
⁵ Ušima sam slušao o tebi
a sada sam te i očima video!
⁶ Zato se sam sebe gadim!
U prašini i pepelu ja se kajem!“

Završna reč

- ⁷ A kada je Gospod Jovu kazao sve ove reči,
Gospod se obratio i Elifasu iz Temana: „Planuo je

moj gnev i na tebe i na tvoja dva prijatelja jer niste o meni – poput moga sluge Jova – govorili tačno!

⁸ Zato uzmite za sebe sedam junaca i sedam ovnova, pa idite Jovu, mome sluzi. Tada za sebe prinesite svespalnicu. I neka se Jov, sluga moj, pomoli za vas. Zaista, uslišiću ga i neću da vas kaznim za ludost, što niste govorili o meni tačno, kao moj sluga Jov.“

⁹ Tako su Elifas iz Temana, Vildad iz Suša i Sofar iz Namata otišli i uradili kako im je Gospod zapovedio. A Gospod je uslišio Jova.

¹⁰ Gospod je Jovu vratio sve oteto, nakon što se on pomolio za svoje prijatelje. I još je Gospod uvećao i udvostručio sve što je Jov imao.

¹¹ Došla su mu sva njegova braća, sve sestre njegove i svi koji su ga ranije poznavali. Sa njim su jeli hleb u njegovoj kući, tešili su ga i žalili zbog svih nevolja koje mu je Gospod naneo. Svako mu je dao po kesit* i svako po jedan zlatan prsten.

¹² Elem, Gospod je više blagoslovio Jova na kraju nego na početku. Tako je imao četrnaest hiljada ovaca, šest hiljada kamila, hiljadu pari volova i hiljadu magarica.

¹³ Dobio je sedam sinova i tri ćerke.

¹⁴ Prvu je nazvao Jemima, drugu Kesija a treću Karen-Apuha.

¹⁵ Po svoj zemlji nije bilo žena lepih kao Jovove ćerke. Otac im je dao nasledstvo među njihovom braćom.

¹⁶ Jov je nakon ovoga živeo stotinu četrdeset godina. Dočekao je i svoju decu i njihove potomke do

* **42:11** Komad nekovanog srebra, preteča novca.

četvrtog naraštaja.

¹⁷ Tako je umro Jov, star i sit života.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava
The Holy Bible in the Serbian language, Latin script:
Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava

copyright © 2005 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ovo Sveti pismo ili „Delo“ je dostupna pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 (CC BY-SA). Da biste videli ovu licencu, posetite <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ili pošaljite pismo na adresu: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, SAD.

“Biblica” je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc. Svaki put kada koristite žig Biblica®, morate da imate pisanu dozvolu od Biblica, Inc. Imate dozvolu da kopirate i distribuirate ovo delo, sve dok ga ne menjate i zadržavate naslov kakav jeste, koji uključuje zaštićeni znak „Biblica®“. Promena ili prevođenje ovog dela će stvoriti izvedeno delo, koje će zahtevati da uklonite zaštićeni znak Biblica®. Kada objavite ovo izvedeno delo, morate da navedete koje ste promene napravili tamo gde ljudi mogu da ih vide, na primer na internet stranici. Takođe, morate da pokažete odakle je originalno delo: „Originalno delo Biblica, Inc. je besplatno dostupno na www.biblica.com fi <https://open.bible>.“

Bez obzira da li koristite ovo delo bez promena ili napravite izvedeno delo, izjava o autorskim pravima mora da bude navedena na naslovnoj strani ili strani o autorskim pravima dela/proizvednog dela na sledeći način:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Takođe, morate da ponudite svoj izvedeni rad koristeći istu licencu (CC BY-SA) i pravila.

Ukoliko želite da obavestite Biblicu, Inc. u vezi sa vašim prevodom ovog dela, molimo vas da nas kontaktirate na <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

b57e665f-db1e-586a-8f9f-488f99e19ac3